

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานช่วงแรก คือ การตรวจสอบเอกสารงานวิจัย ซึ่งใช้เวลาประมาณ 4 เดือน ในการรวบรวมข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องซึ่งประเด็นที่ได้ศึกษาแล้ว ประกอบด้วย เรื่องพื้นที่ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก การจัดการลุ่มน้ำโดยชุมชน ชุมชนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจนการจัดทำแผนชุมชน รวมถึงเรื่องของตัวชี้วัดระดับการพัฒนาและความต้องการโดยศึกษาเครื่องชี้วัดจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ ทั้งนี้ยังมีประเด็นเพิ่มเติมที่อื่นๆ คือ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมและระดับการมีส่วนร่วม โดยศึกษาถึงทฤษฎีที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ว่าสามารถเป็นไปในรูปแบบใดบ้าง ทิศทางสังคมที่มีอยู่จะเป็นตัวช่วยหนุนเสริมการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสิ่งที่มีในชุมชน ตลอดจนขอบเขตของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดทำแผนชุมชน ประเด็นเทคนิค SWOT ที่ใช้วิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนชุมชน รวมไปถึง เรื่องของแผนภาคใต้ พ.ศ.2600 ซึ่งระบุถึงแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้โดยรวม ตลอดจนแผนพัฒนาภาคจังหวัดภาคใต้ชายแดน (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล) แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา แผนสามปีประจำตำบล และแผนชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อดูว่าจุดอ่อนและจุดแข็งในแต่ละชุมชนคืออะไร มีจุดใดที่ต้องการการพัฒนาและจุดใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาในชุมชนให้ได้อย่างที่สุด

ในส่วนของการสำรวจพื้นที่ คณะผู้วิจัยได้ลงสำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2555 ซึ่งได้ลงไปพบกับเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลสะบ้าย้อย ตำบลทุ่งพอ ตำบลคูหา และตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย รวมถึงบริเวณพื้นที่ชายแดนตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลาด้วย ในการลงพื้นที่ครั้งนี้ได้เข้าร่วมชี้แจงโครงการและขอข้อมูลแผนตำบลแต่ละตำบล พร้อมทั้งทำความเข้าใจในบริบทต่าง ๆ ของพื้นที่ ความสำคัญของพื้นที่และความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นกับชุมชน ตลอดจนร่วมเรียนรู้สถานการณ์ปัญหาและสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ด้วย

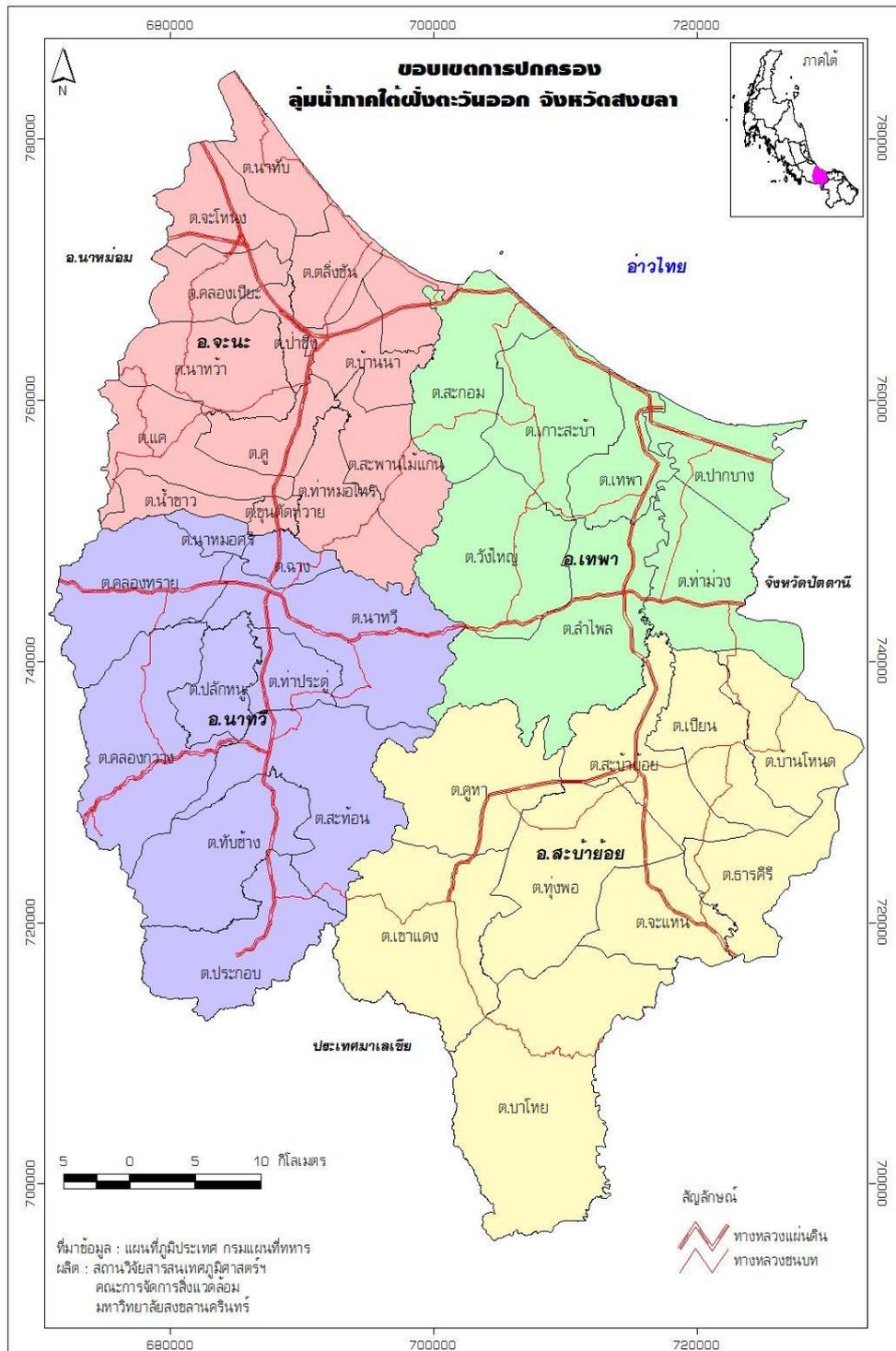
คณะวิจัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดเวทีระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสะท้อนความพร้อมและความต้องการพัฒนาด้านต่างๆ ในระดับพื้นที่ 16 ตำบล จำนวน 15 ครั้ง ช่วงเดือนเมษายน ถึง เดือนกรกฎาคม 2556 และจัดสัมมนาระดับอำเภอ จำนวน 4 อำเภอ ในเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน 2556 รวมทั้งมีการจัดสัมมนาระดับลุ่มน้ำ ในวันที่ 11 ธันวาคม 2556 ณ ลีลา รีสอร์ท อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยมีผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ จากหลายภาคส่วน เช่น ผู้บริหารและสมาชิกเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อิหม่าม ครู สภากองครุชุมชน ปลัด อบต. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บัณฑิตอาสา และตัวแทนแกนนำจากแต่ละหมู่บ้าน ร่วมกันวิเคราะห์ 4 ประเด็นสำคัญ คือ สิ่งที่เป็นจุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ควรพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดของการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา ตลอดจนจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันแต่ละพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย) ครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส ประกอบด้วยลุ่มน้ำหลัก 4 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำตาปี ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมกัน 50,930 ตร.กม. หรือประมาณร้อยละ 9.96 ของพื้นที่ทั้งประเทศ โดยลุ่มน้ำตาปีจะครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี ต้นน้ำอยู่บริเวณด้านตะวันตกและด้านทิศใต้ โดยเฉลี่ยมีทิศทางการไหลจากทิศใต้ไปทางด้านทิศเหนือและเมื่อบรรจบกับคลองพุมดวงจะไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านอำเภอฟุนพิณและอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีก่อนไหลลงสู่ทะเลด้านอ่าวไทย

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช ลำน้ำสายสำคัญได้แก่คลองอู่ตะเภา ซึ่งมีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอสะเดา ทิศทางการไหลจากด้านทิศใต้ไปทางทิศเหนือผ่านอำเภอหาดใหญ่และไหลออกสู่ทะเลสาบสงขลา สำหรับทางด้านพัทลุงจะเป็นลำน้ำสายสั้นมีต้นน้ำอยู่ทางทิศตะวันตก และไหลไปทางทิศตะวันออกลงสู่ทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำปัตตานีจะอยู่ในเขตจังหวัดยะลาและปัตตานี ไหลจากต้นน้ำทางด้านทิศใต้ไปทางด้านทิศเหนือผ่านอำเภอเมืองปัตตานี ออกสู่ทะเลด้านอ่าวไทย และสำหรับลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประกอบด้วยลำน้ำสายสั้นๆ ตามชายฝั่งด้านตะวันออกในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และนราธิวาส แม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ คลองท่าชะชะ คลองหลังสวน แม่น้ำปากพนัง แม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำโกลก

จังหวัดสงขลาอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 2 ลุ่มน้ำด้วยกันคือ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 12 อำเภอในจังหวัดสงขลา 2 อำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุงทั้งจังหวัด และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย) ส่วนที่ 3 ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย โดยกระจายอยู่ในพื้นที่ 40 ตำบล 360 หมู่บ้าน ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา มีลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาสูงต่ำสลับกับบริเวณแนวเทือกเขา ถัดมาเป็นพื้นที่ราบ ที่ราบลุ่มและพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยมีแหล่งต้นน้ำมาจากเทือกเขาสันกาลาศิรี บริเวณอำเภอนาทวีและอำเภอสะบ้าย้อย ไหลผ่านและออกสู่อ่าวไทยบริเวณอำเภอจะนะและอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยมีลำคลองที่สำคัญออกสู่ปากอ่าวไทย 4 สาย ได้แก่ คลองเทพา คลองตวยง คลองสะกอมและคลองนาทับ ลักษณะพื้นที่ดังกล่าวมีระบบนิเวศและทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เกิดเป็นแหล่งชุมชนกระจายอยู่บริเวณริมน้ำตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ พื้นที่ส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีอาชีพหลักด้านการเกษตร เช่น ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ทำนา เลี้ยงสัตว์และประมง ดังภาพประกอบที่ 9



ภาพประกอบที่ 9 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) จากเวทีชุมชนในพื้นที่โดยจำแนกเป็นรายตำบลทั้ง 16 ตำบล ดังนี้

1) ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย

จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2556 มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 32 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายฝ่ายในชุมชน คือ อิหม่ามประจำมัสยิด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รองนายกอบต. ปลัดอบต. ประธานสภาและสมาชิกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำหมู่บ้าน นักวิชาการเกษตร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และตัวแทนชาวบ้านในตำบล

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่ตำบลทุ่งพอเป็นแหล่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติ (ถ่านหินลิกไนต์) และสวนยางพารา สวนผลไม้ ในประเด็นของความสนใจของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ในการทำเหมืองนั้น นายก อบต. ต้องการให้นักวิจัยได้ช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมหากมีการรื้อฟื้นเรื่องการทำเหมือง แต่หนึ่งไม่มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เข้าร่วมได้เปิดประเด็นไม่ต้องการให้รื้อฟื้นเรื่องความต้องการทำเหมืองลิกไนต์เนื่องจากสมาชิกท่านนี้เคยเข้าประชุมที่อำเภอสะบ้าย้อยโดยมี กฟผ. มาร่วมประชุมและมีการลงมติยุติการทำเหมืองไปแล้ว พร้อมระบุว่ามีความกังวลของชาวบ้านเกี่ยวกับการไม่มีเอกสารสิทธิทำกิน การทำสวนยางพาราซึ่งกระทบกับการทำนาข้าว

หลังจากพูดคุยกลุ่มใหญ่แล้ว ได้แบ่งกลุ่มเป็นการอภิปรายกลุ่มย่อย ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะควรพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปหลักๆ ดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย

ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> * มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เช่น ลิกไนต์ คลองน้ำใส คลองหิน น้ำตกลำพารา ป่าไม้ เป็นต้น * มีพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา และไม้ผล เช่น ทุเรียน จำปา ตะไคร้ กล้วย * มีพื้นที่ทำนา บ่อปลา * วิถีชีวิต/ การละเล่น/ วัฒนธรรมพื้นบ้าน – นกกรงหัวจุก * การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหา มีความสามัคคี อยู่ดีมีสุข * บทบาทของกลุ่มสตรีที่เข้มแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาองค์ความรู้ เช่น สิทธิที่ดิน * พัฒนาการศึกษาศึกษา และ เทคโนโลยี เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาต่างๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากร พัฒนาพื้นที่นาไร่ร้าง * พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น อินเทอร์เน็ต คมนาคม น้ำ * พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น น้ำตก * พัฒนากลุ่มสตรี และแก้ไขปัญหาในเยาวชน เช่น เรื่องยาเสพติด * ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ * ให้มีสนามกีฬา สถานที่พักผ่อน สนามนกกรงหัวจุก * ส่งเสริมศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การอบรมเยาวชน * ส่งเสริมเรื่องลิกไนต์ ภัยจะศิละ มโนราห์

ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่	ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณไม่เพียงพอ * ขาดคน/หน่วยงานที่จะพัฒนาอย่างจริงจัง * การประสานงานในการของงบประมาณ / สิทธิชุมชน * ความเชื่อเดิม/ทัศนคติของคน * ประชาชนขาดความรู้ ในเรื่องกฎหมาย และ สิทธิชุมชน * ขาดเอกสารสิทธิที่ดิน * การบุกรุกที่ดินป่าสงวน/การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ * ขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานในตำบล 	<ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว เช่น สระน้ำ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ * พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค * ให้มีพื้นที่กลางออกกำลังกาย/ ศูนย์พัฒนาเยาวชนประจำตำบล/ สนามแข่งนกกรงหัวจุก * สำรวจเอกสารสิทธิที่ดิน * ปรับปรุงนาร้าง * ส่งเสริมอาชีพ/ ผู้ด้อยโอกาส * อบรมให้ความรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ พัฒนาการศึกษารวมทั้งฟื้นฟูศาสนาและวัฒนธรรม * ศึกษาดูงาน เรื่อง การเกษตร การศึกษา เยาวชน

2) ตำบลคูหา อำเภอบ้านย้อย

จากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ตำบลคูหา อำเภอบ้านย้อย ในวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 37 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วนในชุมชน ได้แก่ นายกอบต. ประธานสภาและรองประธานสภา อบต. คูหา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ใน อบต. สาธารณสุขตำบล บัณฑิตอาสา เป็นต้น

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กล่าวต้อนรับ คณะวิจัย และจากนั้นนักวิจัยได้แนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ นอกจากนั้นแล้วยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอย่างมาก หลังจากพูดคุยกลุ่มใหญ่แล้ว ได้แยกออกเป็นกรอกอภิปรายกลุ่มย่อย ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะควรพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลคูหา อำเภอสบไย้อย

ตำบลคูหา อำเภอสบไย้อย	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> - คลองลำเปา- คลองหลักใน ต.คูหา มี 3 ลำน้ำหลัก - ความเจือย ถ่านน้ำใส ถ้ำครก ถ้ำลำพร้าว ถ้ำถ้ำรูกสีก สำนักสงฆ์ส่วนใหญ่คนท้องถิ่นจะไปท่องเที่ยว (ฟาร์มตำบล) - ยางพารา ที่เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ * ด้านสังคม วัฒนธรรม สุขภาพ และการศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความขัดแย้งระหว่างสองศาสนา พุทธ-อิสลาม / มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม - เป็นแหล่งที่มีวัดอุโบสถที่อยู่ในพื้นที่ เช่น โครงกระดุก - ประชาคมร่วมแรงร่วมใจในการสร้างมัสยิด ทำกิจการของหมู่บ้าน และใช้เพื่อกิจกรรมแก่ผู้ด้อยโอกาส เช่น หญิงหม้ายเด็กกำพร้า จากเงินของการทำยางพาราของชาวบ้านในพื้นที่เอง * ด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรรม ค้าขาย เน้นการประกอบอาชีพทางยางพารา เศรษฐกิจอยู่ในระดับค่อนข้างดีกว่าพื้นที่ใกล้เคียง * ด้านองค์กรชุมชน มีกลุ่มที่หลากหลาย <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มน้ำยาง กลุ่มออมทรัพย์ ทุกหมู่บ้าน ลงทุนเอง - มีการรวมกลุ่มระดับย่อยของแต่ละกลุ่ม ที่ทำให้การบริหารจัดการที่ดีกว่าการตั้งกลุ่มใหญ่ที่เคยล้มเหลวมาแล้ว - มีการทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความเห็นของชาวบ้าน และให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ ต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่ 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้วยความหนาแน่นของชุมชนทำให้เกิดปัญหาต่อแหล่งน้ำ ทั้งคุณภาพและปริมาณ เช่น น้ำเสีย ความตื้นเขินของน้ำ น้ำแห้ง ชาวบ้านบุกรุกพื้นที่ทำการเกษตร ยางพาราที่ต้นน้ำใช้แหล่งน้ำยังไม่เกิดประสิทธิภาพ การใช้สารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ * ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์จูงใจให้นักภายนอกเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ * พัฒนานโยบายความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของพื้นที่ที่เพิ่งจะมีการค้นพบ และหาแนวทางทำให้เป็นจุดเด่นของพื้นที่ * พัฒนานโยบายความรู้ด้านการรวมกลุ่มในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มที่ดีขึ้น * วิธีการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่ขาดความต่อเนื่องและขาดการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน ในขณะที่เดียวกันชาวบ้านพัฒนาดตนเองด้วยเช่นกัน * ควรหามาตรการในการจัดการขยะในชุมชนอย่างจริงจัง
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * พื้นที่ในการทำการเกษตร โดยเฉพาะยางพารา มีจำกัด * ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว * ราคาน้ำยางตกต่ำ * ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาสนับสนุนกลุ่มองค์กร * ขาดการติดตามและความต่อเนื่องจากหน่วยงานของรัฐ และผู้นำ เช่น นายอำเภอ อยู่ไม่นาน/หรือไม่ลงพื้นที่จริง ทำให้พัฒนาพื้นที่ได้ไม่ต่อเนื่อง/ไม่ตรงจุด * พื้นที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ที่เกิดเหตุความไม่สงบ การตีตราจาก (ภายนอกถึงเรื่องการขาดความปลอดภัย) 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งน้ำ ไม่ให้เกิดปัญหาตื้นเขิน ควรให้มีการทำคูคลอง หรือทำแก้มลิง * ควรหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงทัศนียภาพของพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงหาวิธีการสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยจากบุคคลภายนอก * หน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องและจริงจัง * ควรมีการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มองค์กรที่ทำให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสและเป็นระบบขึ้น * ควรพัฒนาพื้นที่เพื่อเตรียมรองรับการเปิดของด่านประกอบที่พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ใกล้เคียง * ชาวบ้านควรร่วมมือและดำเนินการพัฒนาไปเอง พร้อมๆกับการพัฒนาของรัฐ <p>เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐควรมีการลงพื้นที่เข้าถึงความต้องการของชาวบ้านอย่างจริงจัง</p>

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของ
ที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- | | |
|-----------------------------|-------------------------------|
| 1. นายต่อผา บาสา | กำนัน |
| 2. นายสมบัติ สัจจทวีมิตร | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 |
| 3. นายวินัย จันทร์ยก | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 |
| 3. นายอุดม ร้างสีคง | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 |
| 4. นายอุดร เดิมยริง | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 |
| 5. นายมะกอแดง นาแซ | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 |
| 6. นายนุติ ชาและ | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7 |
| 7. นายสระรี ลีเงาะ | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8 |
| 8. นายสามารถ ทันประจำสินธุ์ | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูหา |

3) ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่
พุธที่ 24 กรกฎาคม 2556 มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุง
ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย

ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่ * บ่อน้ำร้อน * ถ้ำตลอด/วัดถ้ำตลอด * กลุ่มน้ำยาง/ออมทรัพย์/สัจจะวันละบาท * มีแหล่งป่าไม้อุดมสมบูรณ์ * อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี * คลองลำทับ- สายน้ำสำคัญ * ชาวบ้านไม่ค่อยมีการย้ายถิ่นฐาน * สภาสันติสุข (ประชุมหมุนเวียนทุกหมู่บ้าน)	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง * พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้วให้อยู่ในสภาพที่พร้อมดึงดูดการเข้ามาของนักท่องเที่ยว * ควรส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคนในพื้นที่ * ควรแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง
ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ * งบประมาณไม่เพียงพอ	ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา * ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมองค์ความรู้และช่วยเหลือในเรื่องเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินและให้กำหนดแนวเขตที่ดินสาธารณะที่ชัดเจน

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของ
ที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- | | |
|-----------------------|-----------------------|
| 1. นายสวาท นวลไชย | กำนันตำบลเขาแดง |
| 2. นายเชษฐา บัวสมบัว | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 |
| 3. นายนำชัย หนูปลอด | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 |
| 4. นายวุฒิพงษ์ สุขศรี | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 |

- | | |
|-----------------------|--------------------------------------|
| 5. นายชัย แก้มประสม | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 |
| 6. นายพล ชุนศรีรักษา | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 |
| 7. นายขนม ตังถิ่น | ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7 |
| 8. นายธงชัย ดังแก้วสี | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง |
| 9. นายสุวรรณ นิลมาศ | ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง |

4) ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย

คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ณ ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย ในวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2556 ประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมทั้งหมด 35 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายฝ่ายในชุมชน ได้แก่ รองนายกฯ อบต. ปลัด อบต. ประธานอสม. ผอ.โรงเรียน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บัณฑิตอาสา อิหม่าม เป็นต้น

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำและพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น บริเวณพื้นที่ที่ติดกับลุ่มน้ำ ตลอดจนแลกเปลี่ยน ผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยเป็นศูนย์กลางการเกษตร ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมหลายท่านสับสนว่าโครงการวิจัยฯ นี้เป็นการจัดการและพัฒนาในประเด็นเรื่องน้ำเท่านั้น อย่างไรก็ตามได้มีการชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมประชุมท่านหนึ่งได้ช่วยทำความเข้าใจกับผู้เข้าร่วมประชุมที่ยังสับสนอยู่ว่า พื้นที่ลุ่มน้ำนั้นเป็นเพียงกรอบพื้นที่ศึกษา ไม่ใช่ประเด็นในการศึกษาแต่อย่างใด ในส่วนประเด็นนั้นจะครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งนี้ได้พูดคุยกันต่อถึง 4 ประเด็นที่น่าสนใจ อันได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ควรจะพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย

ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเทพา /เทือกเขา ถ้ำแหล่งต้นน้ำ/ บึงแม่เตย แม่น้ำสะบ้าย้อย - เส้นทางผ่าน จากจังหวัดยะลา * ด้านสังคม วัฒนธรรม สุขภาพ และการศึกษา - มีความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน - ประชาชนนิยมและพยายามที่จะส่งลูกหลานให้มีการศึกษา - ไม่มีความขัดแย้งทางศาสนา - อาหารที่เด่น เช่น จำปาดะ ยำส้มแขก 	<ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาระบบท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกัน/แก้ไขปัญหาน้ำท่วม ที่เกิดในพื้นที่ 4 หมู่บ้าน * พัฒนาแหล่งน้ำเสีย ที่มีสาเหตุจากการใช้สารเคมีของคนในพื้นที่ * พัฒนาและปรับปรุงปัญหาเรื่องขยะ การทำบ่อขยะ ทำให้ชาวบ้านได้รับผลกระทบ * การบูรณาการการทำงานจากข้อมูลของประชาชนในพื้นที่ของหน่วยงานในภาครัฐ รวมทั้งความจริงใจในการพัฒนาจากภาครัฐ * ทางหน่วยงานของรัฐเข้าถึงพื้นที่น้อย/ผิดพลาด เช่น กรณีเกิดภัยพิบัติ * พัฒนาพื้นที่/ทรัพยากรในพื้นที่ ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น * ราคาขงพาราที่ตกต่ำ

<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านเศรษฐกิจ การเกษตรค้าขาย พืชเศรษฐกิจ คือ ยางพารา - ผู้นำชุมชน รวมตัวกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาเสาพิศิต - มีการรวมกลุ่มกันในครัวเรือน เป็นศูนย์เรียนรู้ เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์/การเกษตรพืชผล เช่น ลองกอง ผักสวนครัว - มีการรวมกลุ่มของสตรี เพื่อร่วมกันพัฒนาด้านเกษตร เช่น พืชผักสวนครัว - มีสภาองค์กรชุมชน กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ส้มแขก 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ปัญหาเยาวชน เช่น ปัญหาเสาพิศิต และระดับการศึกษาที่ต่ำ ซึ่งอาจสืบเนื่องจากริบพื้นที่ * ปรับพฤติกรรมมารกิน เพื่อรักษาสุขภาพของคนในพื้นที่
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ส่วนมากพื้นที่ไม่ถูกกล่าวถึงในเวทีระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ การเข้าถึงต่อการพัฒนาจากภาครัฐ * ส่วนราชการมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งบ่อย * ขาดความร่วมมือจากคนในพื้นที่ ไม่ค่อยกล้าสะท้อนปัญหาหรือนำเสนอความเห็น/ ขาดความรู้ในการพัฒนาศักยภาพอย่างจริงจัง * ระยะทางที่ห่างไกล * สถานการณ์ความไม่สงบ * สภาพสังคมและบริบทรอบด้าน โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติด เช่น น้ำกระท่อม 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ประชาชนไม่ต้องการที่จะย้ายถิ่นฐาน พัฒนาเศรษฐกิจบนฐานเดิมที่มีอยู่แล้ว * ต้องมีแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่ที่ชัดเจน/ ควรมีการเตรียมข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่มีต่อการพัฒนาต่อชาวบ้านในพื้นที่ให้มีความเป็นเอกภาพ * พัฒนาศักยภาพของเยาวชนในพื้นที่ โดยเริ่มจากฐานของครอบครัว พร้อมอาศัยความร่วมมือจากรัฐบาล /พัฒนาประเด็นคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน * พัฒนาแหล่งน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมร่วมกัน เช่น การขุดลอกคลองให้ลึกและกว้าง ทำท่าระบายน้ำ (เส้นสะบาย้อย-เปียน) * พัฒนาให้เกิดการรวมกลุ่มในการพัฒนาพื้นที่ โดยเฉพาะจากการสนับสนุนจากรัฐ * พัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของคนในพื้นที่ เพื่อให้เสียงของคนในชุมชนออกมาอย่างจริงจัง/เสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่ * พัฒนาความรู้ในการปรับพฤติกรรมเพื่อสุขภาพของคนพื้นที่

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของ
ที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ปลัด อบต.
2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จันทนา ดังศรีเทศ
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนในตำบล 3 คน
4. เสาวนีย์ แก้วสม บัญชิตอาสา
5. ตัวแทนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
6. ผู้ใหญ่บ้าน เดช ไฟทอง
7. สมาชิกอบต. นายมนูญ ทองกับศรี
8. ประธานอสม. จิม จำเนียรสุข
9. กลุ่มสตรี เนาวรัตน์ วิเชียรบุตร

5) ตำบลลำไพล อำเภเทพา

จากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ ตำบลลำไพล อำเภเทพา ในวันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2556 มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วนในชุมชน ได้แก่ รองปลัดเทศบาลตำบล ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนประจำเทศบาล และกรรมการหมู่บ้าน

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยและให้ความรู้ในเรื่องของลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ นอกจากนั้นแล้วยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการวิจัย และชุมชนจะได้อะไรจากการวิจัย ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุม เพราะผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนว่าตำบลลำไพลไม่ได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในลักษณะนี้เป็นเวลานานแล้ว

หลังจากพูดคุยกลุ่มใหญ่แล้ว ได้แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะควรพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลลำไพล อำเภเทพา

ตำบลลำไพล อำเภเทพา	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร เช่น ไม้ผล ยางพารา คลอง/แม่น้ำที่ไหลผ่านทุกหมู่บ้าน มีพื้นที่แก้มลิง เป็นต้น * มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เช่น ขนม เครื่องแกง ปลาต้ม ยาหม่อง เป็นต้น * ยังคงมีรักษาวัฒนธรรมการแสดง เช่น มโนราห์ เป็นต้น * มีถนนสายหลักด้านการค้าและการคมนาคม เชื่อมโยงพื้นที่ จ.สงขลา-ปัตตานี * มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยปราศจากความขัดแย้งด้านศาสนา * มีจำนวนพื้นที่มาก มีความหนาแน่นของพื้นที่น้อย 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาด้านการศึกษา * ผู้นำ- โดยเฉพาะการศึกษา/ ภาวะผู้นำ/ ความรู้ในพื้นที่ * พัฒนาลุ่มน้ำ/คลอง ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น เช่น ล่องแพ * หากจุดเด่นในพื้นที่เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว * ปรับปรุงพื้นที่รับน้ำ เพื่อการป้องกันทางไหลของน้ำ ที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม * พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมอาชีพเสริมให้ ความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชน เป็นต้น * สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า การประปา ถนน * ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มต่างๆ เช่น เรื่องมาตรฐาน อย.และฮาลาล
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณและการเข้าถึงงบประมาณ * ขาดความรู้ ความเข้าใจในการเชื่อมโยงประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น เรื่อง การเสนอโครงการ เป็นต้น * ขาดความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยทางชีวิตและทรัพย์สิน * ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง * ขาดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน * มีพื้นที่มากจนดูแลไม่ทั่วถึง 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในประเด็นต่างๆ จากหน่วยงานเกี่ยวข้องในพื้นที่และให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายขึ้น * เจ้าหน้าที่ของรัฐจากแต่ละหน่วยงานควรให้ความรู้กับผู้นำชุมชนให้รู้ถึงแหล่งทุนการพัฒนาและควรมีความจริงจังในการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง * เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน * เปิดตลาดผลไม้ เพื่อมีตลาดสำหรับผลไม้ที่มีอยู่มากในพื้นที่ * พัฒนาการองค์ความรู้และศักยภาพของผลิตภัณฑ์ในชุมชน

6) ตำบลสะกอม อำเภอเทพา

จากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ตำบลสะกอม อำเภอเทพา ในวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2556 มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 21 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วนในชุมชน ได้แก่ รองนายก อบต. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำ หมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนชาวประมง และผู้แทนชาวบ้าน

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กล่าวต้อนรับ คณะวิจัย และจากนั้นนักวิจัยได้แนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ นอกจากนั้นแล้วยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของงานวิจัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบว่าชุมชนจะได้อะไรจากการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอย่างมาก ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลผังเมืองรวม จังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่อำเภอเทพาเป็นศูนย์กลาง การเกษตร ซึ่งในส่วนนี้ปลัด อบต. ได้แลกเปลี่ยนความเห็นถึงประเด็นการรองรับการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น การส่งเสริมการตกปลาให้มากขึ้น เพราะอำเภอสาวยุรีที่จัดการแข่งขันตกปลาทุกปีประสบกับปัญหาความไม่สงบ จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสมาเที่ยวตำบลสะกอมแทน หรือทำปะการังเทียม เป็นต้น

หลังจากพูดคุยกลุ่มใหญ่แล้ว ได้แยกออกเป็นกรอภิปรายกลุ่มย่อย ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะควรพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ตำบลสะกอม อำเภอเทพา

ตำบลสะกอม อำเภอเทพา	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> * มีเกาะขาม หาดสะกอม เขื่อน เจดีย์เขาล้อน มีปลาโลมา และปะการังน้ำตื้นที่สวยงาม * พื้นที่เกษตร ผลไม้ เช่น แตงโม (แตงโมอินทรีย์) * แหล่งกระจัด ทั้งวัดดูดิบและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ * แหล่งพักผ่อน รีสอร์ท เพื่อการพักผ่อนและการท่องเที่ยว เช่น ไร่พริ้มเพรา ลีลารีสอร์ท อนามัย ชิพิก และ สะกอมคาบาน่า * ประเพณีวันสารทเดือนสิบ วันสงกรานต์ ชักพระ ลอยกระทง * การแสดงมโนราห์ กลองยาว * ตลาดเขาน้อย * อาชีพหลัก ประมง ยางพารา * เทพาเป็นเมืองหน้าด่านของสามจังหวัดฯ ชายแดนใต้ * มีประชากรทั้งไทยพุทธ 40% และไทยมุสลิม 60% * มีวัฒนธรรมร่วม และมีความสมานฉันท์ 	<ul style="list-style-type: none"> * ปรับปรุงภูมิทัศน์หาดสะกอม * พัฒนาและจัดการสถานที่ท่องเที่ยว (ตลาดเขาน้อยและในชุมชน) * ปรับปรุงแหล่งน้ำ มีฟลูออไรด์มากเกินไป * น้ำประปาขยายเขตให้ทั่วถึง * ปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง ทำให้สัตว์น้ำหายไป และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง * พัฒนาบุคลากรมนุษย์ ทั้งในครัวเรือนและชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนยาเสพติดในเรื่อง * ยังขาดสภาองค์กรชุมชนในการเป็นหน่วยงานกลางในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาสิทธิที่ดินทำกิน * ควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มเยาวชน

ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่	ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณส่วนกลางจากภาครัฐฯ ไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุม * ชาวบ้านไม่ไว้วางใจมีความหวาดระแวงหน่วยงานของรัฐ * สภาพบริบทของพื้นที่ส่งผลต่อปัญหาเยาวชน โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด และปัญหาการศึกษา * ไม่มีสิทธิในที่ดินทำกินในเขตพื้นที่อนุรักษ์ แต่นายทุนมีสิทธิในที่ดินทำกิน * กลุ่มนายทุนและผู้มีอำนาจทางการเมืองใช้สิทธิเหนือประชาชน ผู้ริเริ่มโครงการเน้นผลประโยชน์ส่วนตัวคอร์รัปชัน 	<ul style="list-style-type: none"> * ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐฯ ในการพัฒนา ด้านการประปาในหมู่บ้านให้มีความครอบคลุม * ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ชาวบ้านต้องมีการตื่นตัวในการรับมือภัยพิบัติ * ควรใช้พื้นที่กลางในหมู่บ้าน เช่น วัด มัสยิด ให้เป็นแหล่ง ประชาสัมพันธ์ในประเด็นการพัฒนาในพื้นที่ * ควรให้ครอบครัวปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชน * ควรจัดการเรื่องยาเสพติดอย่างจริงจัง * ควรมีการรวมตัวเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน * สำรวจเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและให้สิทธิ์ถาวร * ควรพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรในชุมชน * ควรมีการติดตามและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐฯ ในโครงการของแต่ละหมู่บ้าน * การจัดตั้งธนาคารปู ทำปะการังเทียม การเลี้ยงหอยหวานและปลานในกระชัง * ควรมีการพัฒนาชายฝั่ง โดยให้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐฯ เพื่อรองรับอาชีพเสริมในอนาคต เช่น การตกปลา นั่งเรือชมเกาะ ดำน้ำดูปะการังที่สวยงาม เป็นต้น * ควรมีการเตรียมการรองรับการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ * ควรมีการสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้กับพื้นที่ จัดทำแผนแม่บทชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ 4 อำเภอ

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของ
ที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. นายอภิเดช การดี รองนายกฯ อบต. สะกอม
2. นายอภิชัย เกื้อก่อบุญ ปลัดอบต. สะกอม
3. นายอาชิ หมดเจริญ กำนันตำบลสะกอม
4. นายวีรยุทธ มินหิม ผู้ใหญ่บ้าน
5. นายต่อเลาะ ต่อเลาะ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ
6. นางสาวอุษา สุวรรณกมลาศ และนายยูซบ มะประสิทธิ์ สมาชิก อบต.
7. นายเจริญ เจาะคูหมัน ตัวแทนประมง
8. นายดลรอสัก ดุณี และนายสุเขต หลีเจริญ ตัวแทนชาวบ้าน

7) ตำบลเทพา อำเภเทพา

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของตำบลเทพา อำเภเทพา จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2556 มี 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ อยากรู้เห็นเทพาเป็นอย่างไร จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 15

อยากรู้เห็นเทพา มีความเจริญทั้งทางวัตถุและจิตใจ บนฐานการพัฒนาที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่เอาไว้ ในขณะที่เดียวกันควรให้เกิดระบบการจัดการที่ดี โดยเฉพาะในเรื่องน้ำ

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- | | |
|---------------------------|------------------------|
| 1. นายอัมรินทร์ จันทรัตน์ | รองประธานสภา อบต.เทพา |
| 2. นายสัน แก้วกับเส้น | ตัวแทนประชาชน |
| 3. นางสาวอุษณีย์ หมุดหวาน | ตัวแทนประชาชนหมู่ที่ 3 |
| 4. นายดลเถาะห์ เอียดหวัง | ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน |
| 5. นางพัชรี วิทย์ปรีชา | ประธาน อสม. หมู่ที่ 1 |
| 6. นายหมั่นทิม หีมยี่ | ตัวแทนประชาชนหมู่ที่ 6 |
| 7. นายสมัคร แก้วนิล | ปลัด อบต. |
| 8. นายไช้ หล้าหัด | สมาชิก อบต. |
| 9. นางกัญญฎัก บูเอียด | ตัวแทนประชาชนหมู่ที่ 3 |

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลเทพา อำเภเทพา

ตำบลเทพา อำเภเทพา	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและเศรษฐกิจ เป็นแหล่งประมงเพื่อผลิตอาหารทะเลที่มีคุณภาพและสะอาด * มีต้นทุนสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งแม่น้ำเทพา ลำคลองและป่าพรุ * มีผลไม้ที่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดสร้อยสวรรค์ พระสามองค์ * ด้านสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องอาหารมีความโดดเด่น เช่น ข้าวแกงไก่ทอดเทพา กะปิเทพา และภูมิปัญญาด้านการจัดการน้ำ * มีกลุ่มองค์กรที่หลากหลาย เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเกษตรชุมชน กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มเลี้ยง ปลา แพะ และโค เป็นต้น 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรพัฒนาระบบการจัดการน้ำ น้ำประปา ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และการจัดการภัยพิบัติ รวมถึงระบบเตือนภัยให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น * พัฒนาวิธีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด * ควรมีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน * แก้ไขจิตสำนึก สร้างจิตอาสา ความเข้มแข็ง ศักยภาพและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ในการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือวัตถุประสงค์อื่น * พัฒนาศักยภาพของผู้นำในพื้นที่ * พัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับชาวบ้าน
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ขาดงบประมาณและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ * กลไกของรัฐไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ * ขาดองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา * ขาดผู้นำในพื้นที่ 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรมีการจัดการกับปัญหาทางน้ำ น้ำท่วมอย่างเป็นระบบ * ควรให้หน่วยงานของรัฐมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง * ควรให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนต่อไป

	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรให้เกิดการจัดการและแก้ไขปัญหาขยะอย่างจริงจัง เช่น การออกข้อบัญญัติอบต. * ควรมีตลาดทางการประมงและการเกษตร เช่น แดงโม เพื่อแก้ปัญหาสินค้าราคาแพง * ควรหามาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง * ควรสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่ เปิดโอกาสให้ชุมชนกำหนดอนาคตตนเอง * ควรหาแนวทางในการสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด * ควรพัฒนาศักยภาพของผู้นำในพื้นที่
--	---

8) ตำบลปากบาง อำเภอกงหรา

จากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ตำบลปากบาง อำเภอกงหรา ในวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2556 มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 38 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วนในชุมชน ได้แก่ รองนายก อบต. ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธาน อสม. บัณฑิตอาสา และผู้แทนชาวบ้าน

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กล่าวต้อนรับ คณะวิจัย และจากนั้นนักวิจัยได้แนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ นอกจากนั้นแล้วยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบว่าชุมชนจะได้อะไรจากการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอย่างมาก ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่อำเภอกงหราเป็นศูนย์กลางการเกษตร ชาวบ้านบางส่วนก็เห็นด้วยและได้แสดงความคิดเห็นว่า ไม่ต้องการให้มีการซ่อมแซมถนนเส้นหลักที่กำลังซ่อมแซมอยู่ในขณะนี้ เพราะเมื่อน้ำท่วมชาวบ้านจะได้รับผลกระทบมากกว่าเดิม เนื่องจากถนนไปกีดขวางเส้นทางเดินของน้ำ ทั้งนี้ได้พูดคุยกันต่อถึง 5 ประเด็นที่น่าสนใจ อันได้แก่ อยากรู้เห็นปากบางเป็นอย่างไร จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปดังตารางที่ 16

อยากรู้เห็นตำบลปากบาง อยู่กันอย่างมีความสุข ปราศจากใช้อำนาจการเมือง การเงินและการศึกษาที่ไม่ชอบธรรม มีการศึกษาที่เท่าเทียมและเท่าทัน เกิดความปรองดองในชุมชน และเมืองปลอดภัยเสถียร

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลปากบาง อำเภอเทพา

ตำบลปากบาง อำเภอเทพา	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น ชายทะเลและชายหาดที่สวยงาม, ป่าชายเลน * กะปิที่ขึ้นชื่อ * พื้นที่สามารถปลูกผลไม้ได้ดี เช่น แตงโมกรอบ หวานปราศจากสารพิษ ทุเรียน และสละอินโด * เป็นแหล่งผลิตยางพารา * แหล่งตกปลา จากพื้นที่ใกล้เคียง ปะการังเทียม – เป็นแหล่งพักผ่อน * งานฝีมือ รากไม้เฟอร์นิเจอร์ * เป็นสังคมสองวัฒนธรรม การแสดงศิลปะ ชีละ การแข่งขันนกเขาขาว การคัดและเพาะพันธุ์นกเขา 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ศักยภาพของผู้นำท้องถิ่น * การมีส่วนร่วมของประชาชน * ส่งเสริมองค์ความรู้ในการสร้างรายได้ในพื้นที่ * ปัญหายาเสพติด * ลดปัญหาการว่างงาน * ปัญหาคนลดและเพิกเฉยการทำงานไป/ ที่นาถูกรุกควรมีการพัฒนาสร้างแบบถูกวิธี * แก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง/กัดเซาะตลิ่ง * ปัญหาที่อยู่อาศัยทับซ้อนเขตป่าสงวน ออกกฎหมายทับซ้อนที่เดิมของประชาชน
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีกลุ่มองค์กรที่หลากหลาย: กลุ่มสัจจะ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มนกอเขาขาว กลุ่มนวดแผนไทย กองทุนฌาปนกิจกลุ่มผู้สูงอายุ และชมรมกีฬา * ที่ดินส่วนใหญ่ติดชายทะเลเป็นของนายทุน และที่ดินทำนาเดิมถูกซื้อเพื่อทำสวนยาง * ขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่ เช่น ในเรื่องการเกษตร การทำนา * ขาดความต่อเนื่องและความจริงจังในการช่วยเหลือสนับสนุนจากภาครัฐ * ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินกว่า 2,000 ไร่ * ยาเสพติด- กระบวนการปราบปรามที่ขาดประสิทธิภาพ * งบประมาณที่ไม่เพียงพอ 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ปลูกฝังจิตสำนึกในการรักบ้านเกิด ให้เยาวชนกลับมาพัฒนาบ้านเกิดมากขึ้น * ปัญหาการเมืองท้องถิ่น ทำให้เกิดความขัดแย้งในชุมชน * ควรพัฒนาด้านการศึกษาของคนในพื้นที่ให้มากขึ้น * ควรหามาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด * ควรพัฒนาแบบบูรณาการเชื่อมโยงพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจากแต่ละพื้นที่ก็ได้รับผลจากกิจกรรมของพื้นที่ใกล้เคียง * ควรหาแนวทางในการสนับสนุนการทำนาในพื้นที่ให้ยังคงอยู่ต่อไป หรือหาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่นาร้างอย่างเหมาะสม * ควรสร้างความเข้าใจระหว่างคนที่เห็นต่างในชุมชน ที่มาจากรู้นการเมืองท้องถิ่น ให้ร่วมกันเรียนรู้และหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน * ควรหามาตรการแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่ง ตลิ่ง ขุดลอกและปรับปรุงคูคลองตลิ่ง * ควรหามาตรการเพื่อให้เอกสารสิทธิในที่ดินที่อยู่อาศัยที่ทับซ้อนในพื้นที่ป่าสงวน * ควรสนับสนุนทุนการศึกษาให้กลุ่มเยาวชนเพื่อพัฒนาอนาคตของพื้นที่

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของที่ปรึกษาโครงการวิจัยฯ ในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- | | |
|---------------------|------------------------------------|
| 1. นายเกษม รามัญเศษ | นายก อบต. |
| 2. นายอำนาจ สัจรี | กำนัน |
| 3. นายอาลี มูณี | ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ |
| 4. นางมัสนา จันทรดำ | ประธาน อสม. หมู่ที่ 2 |

5. นายอดิถัน ระยะเวลา	สมาชิก อบต.
6. นางสาวอะแอะเส้าะ โตะหัด	บัณฑิตอาสา
7. นายอดิถัน ยูไซ้ะ	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
8. นางคอรี่เยาะ บ่อสู	สมาชิก อบต. หมู่ที่ 5
9. นางกุกุ๊ยะ สุธลนุก	ประธาน อสม. หมู่ที่ 5
10. นายอับดุลเลาะ หัดเลาะ	รองนายกฯ อบต.
11. สุกาโน เหมนคร	สมาชิก อบต.
12. นายหวั่นกะเส้ม ขุนดำริ	สมาชิก อบต.
13. นายคลหระเสม พันกาเขต	ผู้ใหญ่บ้าน
14. นายอามะ บากา	ตัวแทนชาวบ้าน
15. นายดุรอรอหมาน ดามิ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8
16. นายซัซวาลย์ หวันเด็น	สมาชิก อบต.
17. นายมานะ สาและ	ตัวแทนชาวบ้าน

9) ตำบลนาทับ อำเภอจะนะ

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของตำบลนาทับ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 17

จากการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยและในเวทีระดับตำบลมีการดำเนินการต่อในเรื่องของคณะทำงานในตำบลซึ่งประกอบด้วยคณะทำงานที่มาจากสัดส่วนต่าง ๆ

1. สภาองค์กรชุมชน	2 คน
2. ผู้บริหาร/จนท.เทศบาล	2 คน
3. กำนัน/ผญบ.	5 คน
4. โรงเรียน	2 คน
5. รพ.สต./อสม.	2 คน
6. ตัวแทนชุมชน	2 คน
7. สถาบันการศึกษา	2 คน
8. บัณฑิตแรงงานประจำตำบล	2 คน

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลนาทับ อำเภोजะนะ

ตำบลนาทับ อำเภोजะนะ	
<p>จุดเด่นในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ทรัพยากรทางทะเล/แหล่งอาหารที่สมบูรณ์ * แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น – แปรรูปสัตว์น้ำ กะปิ ปลา กะพงในกระชัง วิธีประมงดั้งเดิม มะม่วง * แรงงานมีคุณภาพ/กลุ่มอาชีพ/มีการศึกษาที่สูงขึ้น * ลักษณะทางภูมิศาสตร์ติดทะเลและติดเขตพื้นที่เมือง * ประชากรจำนวนมาก * ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง * ไม่มีความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรมมากนัก * สาธารณูปโภคที่เพียงพอ 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ยาวชนติดยาเสพติด ขาดเรียน การศึกษาภาคบังคับน้อย * พัฒนาคูคลองในพื้นที่ ให้ความรู้กับประชาชนในการประกอบอาชีพโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม พัฒนาทักษะแรงงาน พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นการเรียนรู้อยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลาย * ความปลอดภัยของพื้นที่ชุมชน * ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ (สุขภาพชุมชน) * ปรับปรุงแหล่งทรัพยากร- ปลูกป่าชายเลน เพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำ ปรับปรุงทิวทัศน์ * การท่องเที่ยว - การประชาสัมพันธ์ * การเข้ามาของนายทุน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และ ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยี
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * องค์กรของรัฐดูแลไม่สม่ำเสมอ * ขาดความร่วมมือ/เข้าใจในการพัฒนาระหว่างองค์กรรัฐกับชุมชน * ครอบครัวยุคใหม่ไม่ทั่วถึง * แหล่งทรัพยากรถูกทำลาย (ประมงชายฝั่งลดลง/แหล่งน้ำดิบ) และไม่เห็นความสำคัญของทรัพยากร * แรงงานฝีมือออกนอกพื้นที่ * ปัญหาสังคม/ยาเสพติด/สิ่งที่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน * งบประมาณไม่ต่อเนื่อง * การศึกษาที่ไม่เพียงพอ/ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณสนับสนุนต่อเนื่อง * เสริมสร้างอาชีพให้เยาวชนและบุคคลที่ว่างงาน * แก้ไขปัญหา ยาเสพติด * ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน * สร้างแกนนำสุขภาพให้แกชุมชน * หน่วยงานของรัฐรับฟังวิถีชุมชนให้มากขึ้นและ * บอกข้อเท็จจริงในการพัฒนาต่อประชาชน (เวทีระดมความคิด, จัดทำแผนพัฒนา 3 ปี และ 5 ปี) * สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างจิตสำนึกรักทรัพยากร * ดูแลจัดการการศึกษาให้ทั่วถึง * แบ่งเขตอุตสาหกรรมให้อยู่รอบนอกชุมชน * จัดการกับนายทุน

คณะทำงานชุดนี้ทางคณะวิจัยโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ร่วมกับเทศบาลตำบลนาทับ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามสัดส่วน เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะทำงานระดับตำบลต่อไป

10) ตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ

ตำบลบ้านนา อำเภोजะนะ	
<p>จุดเด่นในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * นกเขาขาวเสียดี/ แหล่งเพาะพันธุ์นกเขา * แหล่งประมงปลาน้ำจืด * สองวัฒนธรรม ไทย- มลายู / ประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม (85%) และพุทธ (15%) * มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กร เช่น กลุ่มปุ๋ยหมัก กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มนกเขา * มีชลประทาน / ไม่เกิดปัญหาน้ำแล้ง * สวนยาง/ สวนปาล์ม * อาหารการกิน เช่น ไก่ทอดแดง ผลิตภัณฑ์โอท็อป * เป็นทางผ่านสู่สามจังหวัดชายแดนใต้ / จุดแวะพัก * แหล่งการเรียนรู้ด้านศาสนามากที่สุดใน จ.สงขลา * มีการทำแผนป้องกันอุทกภัยหมู่บ้าน * หน่วยงานในพื้นที่ ไม่มีความขัดแย้ง สามารถพูดคุยกันได้ * ส่งเสริมการกีฬาของเยาวชนในพื้นที่ / มีนักฟุตบอลทีมชาติ * มีความร่วมมือจากชาวบ้านในพื้นที่อยู่ในระดับดี * มีการเข้าถึงจากหน่วยงานรัฐในระดับที่ดี 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น มีกลิ่นเหม็น * มาตรการการแก้ไขและป้องกันปัญหาน้ำท่วม * การถมเส้นทางที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเดินน้ำไหล คจรหาแนวทางให้เกิดการไหลของน้ำที่สะดวกขึ้น * บูรณาการปรับใช้แผนป้องกันอุทกภัยของหมู่บ้านให้ใช้ได้จริง * พัฒนามาตรฐานของโรงพยาบาล ขาดแพทย์เฉพาะทาง * ชาวบ้านไม่ไว้วางใจการให้บริการของโรงพยาบาล โดยเลือกที่จะไปที่อื่น * พัฒนาสนามกีฬาากลางของพื้นที่ ให้ได้มาตรฐาน * พัฒนาสนามแข่งนกเขา เพิ่มศักยภาพของสถานศึกษาในพื้นที่ / ส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น / ปัญหาเสพติดในเยาวชน
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ขาดสถานศึกษาระดับมัธยม * ปัญหาน้ำท่วม * ปัญหาเสพติด * ขาดจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ * งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ไม่เพียงพอ * ขาดการบูรณาการ/สะท้อนกลับในความเห็นที่ออกไปจากประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ / ขาดการประชาสัมพันธ์และประสานงานอย่างทั่วถึง 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาให้เกิดการเปิดรีสอร์ต ปรับภูมิทัศน์เป็นจุดพักผ่อน หรือจุดท่องเที่ยวเล็กๆ * พัฒนาแหล่งน้ำ ปรับพื้นที่คลองลึก และแหล่งน้ำอื่นๆในพื้นที่ * แก้ไขและพัฒนาเรื่องการวางท่อประปาต้นเกินไป/ท่ออยู่ในคู จะขุดคูก็ไม่สามารถทำได้ * ควรมีความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหที่ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน * ให้มีแพทย์เฉพาะทางในพื้นที่/บุคลากรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญไม่เพียงพอ และพัฒนามาตรฐานของโรงพยาบาลในพื้นที่ อีกทั้งต้องเพิ่มเติมแพทย์ต่อไป หากเกิดโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อสุขภาพของคนในพื้นที่มากขึ้น * มาตรการการจัดการต่อกลิ่นเหม็นที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรม ให้มีพื้นที่ในการจัดการขยะในชุมชน

11) ตำบลลี้ซัง อำเภोजะนะ

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของตำบลลี้ซัง อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลลี้ซัง อำเภोजะนะ

ตำบลลี้ซัง อำเภोजะนะ	
<p>จุดเด่นในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * สถานที่สำคัญที่พร้อมและสวยงาม เช่น อาคารอบต . * มีการผสมพันธุ์นกเขาชวา * ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น สระบัว พุทธสาธารณประโยชน์ ธรรมชาติทางทะเล ลักษณะพื้นที่ราบ * มีวัฒนธรรม 2 ภาษา 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น บริเวณชายหาดให้มีความสะอาด * พัฒนาแหล่งน้ำ คูระบายน้ำ แหล่งน้ำสำรองที่กั้นน้ำ ที่กักเก็บน้ำ เพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วม * พัฒนาสระน้ำเพื่อการเกษตร * พัฒนาสนามกีฬา และ พื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือทัศนียภาพข้างทาง * พัฒนาคอนให้มีความรู้ความสามารถ * แก้ไขปัญหาเสาเสตติ
<p>ข้อจำกัดข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ขาดงบประมาณ * ขาดความร่วมมือจากคนในชุมชน * ขาดความรู้ของประชาชนในการพัฒนา และขาดการให้ความรู้จากหน่วยงานต่างๆต่อชาวบ้าน * มีพื้นที่จำกัดในการขุดคูคลองสาธารณะ 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ต้องการให้เกิดความเป็นธรรมจากหน่วยงานต่างๆ ในด้านศาสนาและการศึกษา รวมถึงเรื่องการให้งบประมาณจากภาครัฐ * สนับสนุนงบประมาณในการสร้างมัสยิดและโรงเรียนสอนศาสนา * ส่งออกพันธุ์นกเขาชวาไปจำหน่ายต่างประเทศ * ป้องกันและแก้ไขปัญหาทางน้ำ เช่น น้ำท่วม โดยให้มีการจัดการพื้นที่ให้มีการระบายน้ำที่ดีขึ้น * ควรให้มีที่เก็บน้ำจืดในชุมชน * จัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้าน * ให้ภาครัฐสนับสนุนองค์ความรู้ของคนต่อการพัฒนาให้มากขึ้น * ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน * ไม่ควรให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่

12) ตำบลสะกอม อำเภोजะนะ

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของชาวตำบลสะกอม อำเภोजะนะ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะกอม อำเภोजะนะ

ตำบลสะกอม อำเภोजะนะ	
<p>จุดเด่นในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น นา คลอง ทะเล * ภาษา – สำเนียง มีประวัติศาสตร์ในพื้นที่ * ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ เช่น เสื้อ การแปรรูปอาหารทะเล (ปลาต้ม หอยเสียบ) ข้าวดอกทราย กรงนกเขา อาหารพื้นบ้าน สมันปลา สมันตุมิ เป็นต้น * สถานที่สำคัญ เช่น ศาลเจ้าของชาวพุทธ ชาวจีนในพื้นที่ ที่มีความเก่าแก่ สุธะร่าเก่าแก่ * ประตูลู่สามจังหวัดภาคใต้ * อัตลักษณ์ในพื้นที่ – ความหลากหลายทางความเชื่อของผู้คน (วัฒนธรรมสามศาสนา) * การประมงและการจัดการทรัพยากรประมง * การเกษตร- ผลผลิตทางการเกษตร เช่น ผลไม้ * การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น การชมหิ่งห้อย 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * พัฒนากลุ่มอาชีพ เช่น แรงงานในการผลิต ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ที่จะช่วยรักษาผลิตภัณฑ์ หรือ การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ การหาวัตถุดิบในการผลิต และ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ * ความสามัคคีของคนในพื้นที่ที่เคยมีแต่เดิม หายไป (ให้คะแนนความสามัคคีในชุมชนน้อยมาก) * พัฒนาความสะอาดในพื้นที่ซึ่งมีผลมาจากการท่องเที่ยว และการประมง ยาเสพติดและเยาวชนในพื้นที่ * การสร้างความเข้าใจแก่ชาวบ้าน ว่าแต่ละหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาจะทำอะไร และจะได้ผลตอบรับกลับมาอย่างไรในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากพื้นที่
<p>ข้อจำกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> * อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่เข้ามาในพื้นที่ * การจัดระบบในพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงท่องเที่ยว * การบูรณาการกิจกรรมจากหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ * แรงงาน * ทุนหมุนเวียน / งบประมาณ * ขาดความต่อเนื่องของโครงการจากหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาในพื้นที่ 	<p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> * พัฒนาผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ เช่น แปรรูปอาหารทะเลเพื่อส่งออก – ปลาต้ม ปลาร้า และ การแปรรูปใบกระเจ็ด – เสื้อ * ควรให้เกิดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด * พัฒนาสถานที่สำคัญให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Home Stay * พัฒนาคณะในชุมชนให้สามารถช่วยในการพัฒนาพื้นที่ ทั้งยังเป็นองค์ความรู้ในชุมชน เช่น ให้เยาวชนเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว * พัฒนาการศึกษาที่อยู่บนฐานของอัตลักษณ์ของพื้นที่ * พัฒนาให้เกิดเป็นจุดพัก ระหว่างทางสู่สามจังหวัด * ก่อนที่จะเดินทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว ควรให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ในระดับหนึ่งก่อน

13) ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี

การประชุมร่วมพื้นที่ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2556 มีเข้าร่วมทั้งหมด 21 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายฝ่ายในชุมชน คือ อีหม่ามประจำมัสยิด รองนายก อบต. ปลัด อบต. ประธานสภาและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฝ่ายปกครองประจำหมู่บ้าน นักวิชาการเกษตร และตัวแทนชาวบ้านในตำบล

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยฯ และให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ ตลอดจน

แลกเปลี่ยนข้อมูลผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่ตำบลประกอบเป็นแหล่งการค้าชายแดน ซึ่งในประเด็นนี้ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเสริมว่าผลจากการวิจัยการจัดทำผังเมืองรวมนี้มีจุดด้อยอยู่ในเชิงรายละเอียด คือ การกำหนดให้พื้นที่เป็นพื้นที่สีเขียว ซึ่งไม่สามารถให้มีการสร้างตึกสูงและอาคารเชิงพาณิชย์ได้ หากยึดตามระเบียบกฎหมายที่ดินที่สอดคล้องกับประเด็นนี้ จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่มีสิทธิที่จะประกอบอาชีพใดๆ บริเวณด้านใต้ ดังนั้น ตัวแทนประชาชนในพื้นที่จึงพยายามที่จะเรียกร้องให้มีการทบทวนเปลี่ยนแปลงพื้นที่สีเขียวให้ตรงกับข้อมูลของความเป็นจริงที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้น และเป็นแนวทางที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

หลังจากพูดคุยกลุ่มใหญ่แล้ว ได้แยกออกเป็นการอภิปรายกลุ่มย่อย ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลประกอบ อำเภอนาทวี

ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีพื้นที่ติดกับเพื่อนบ้าน ประเทศมาเลเซีย เมืองหน้าด่าน * มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์/หลากหลาย * มีพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี * มีผู้นำเข้มแข็ง * มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง * เยาวชนมีความสนใจด้านกีฬา 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * คุณภาพการศึกษา * ปรับปรุงคุณภาพชีวิต * พัฒนาการความรู้ด้านการประกอบอาชีพ * เตรียมความพร้อมของประชาชนด้านการค้าชายแดน * พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน การประปา ไฟฟ้า
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีการศึกษาต่ำ * งบประมาณจำกัด * การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนมีน้อย * ขาดเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน * กฎหมาย สปกสามารถที่ดินทำกิน ทำให้ประชาชนไม่พัฒนารายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือน * รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * จัดทำศูนย์การค้าร่วมชายแดนไทย-มาเลเซีย เช่น สินค้าทางการเกษตร ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับประโยชน์สูงสุด * การเรียนรู้หลากหลายภาษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอาเซียน * ส่งเสริมการแปรรูป การผลิตสินค้าเกษตร * การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ * รัฐควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น * หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาเข้าถึงพื้นที่และเข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง * พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น

14) ตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี

คณะผู้วิจัยร่วมลงพื้นที่ตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี ในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ตั้งแต่เวลา 13.00-15.30น. ประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมทั้งหมด 25 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายฝ่ายในชุมชน คือ รองนายก ปลัดและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหมู่บ้าน ผู้ช่วย บ้าน ผู้ใหญ่บ้านและ กำนัน ผู้อำนวยการรพ.สต. และชุมชนพัฒนาบาทาตาสตรี

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยฯและให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำ ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อมูลผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่อำเภอนาทวีเป็นแหล่งการค้าชายแดนและการเกษตร ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่มองว่าพื้นที่ตำบลทับช้างสามารถพัฒนาต่อไปในด้านเกษตรจากพื้นที่สีเขียวที่เต็มไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่ ทั้งนี้ มีข้อกังวลจากผู้เข้าร่วมก่อนเริ่มต้นเวทีว่ากระบวนการที่ทำนั้นจะเกิดผลอย่างไรต่อพื้นที่ รวมไปถึงประเด็นระยะเวลาที่จำกัดของโครงการวิจัย เป้าท้ายสุดของโครงการนั้นคืออะไร ทางคณะผู้วิจัยจึงชี้แจงว่า การทำการวิจัยครั้งนี้มีเป้าประสงค์เพื่อดึงเสียงความต้องการจากคนในพื้นที่ออกมาและก่อให้เกิดความร่วมมือในระดับอำเภอและ 4 อำเภอต่อไป

หลังจากพูดคุยประเด็นทั่วไปแล้ว ได้ร่วมอภิปรายกลุ่มใหญ่ ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี

ตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> - มีต้นไม้/ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ (ป่าดงดิบ) พื้นที่สีเขียว - มียางพาราเป็นอาชีพหลักของตำบล - มีผลไม้/ไม้ผลตลอดปี เช่น ลองกอง “สะละอินโด” - มีแหล่งน้ำไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน / มีอ่างเก็บน้ำ * ด้านสังคมและวัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> - เป็นชุมชนไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่ - ให้สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในตำบล - มีชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน อป.พร./ชรบ. * ด้านเศรษฐกิจ <ul style="list-style-type: none"> - มียางพาราที่อุดมสมบูรณ์ - มีไม้ผลที่ทำให้เกิดผลทางเศรษฐกิจได้ - มีกองทุนพัฒนาทางการเงินที่หลากหลายในพื้นที่ * ด้านองค์กรชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - มีกลุ่มองค์กรทางการเงินในชุมชนที่เข้มแข็ง กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะสวัสดิการ (สนับสนุนโดย สกว. และ กองทุนภัยพิบัติชุมชน/ กองทุนหนึ่นองระบบ) / กลุ่มเย็บปักถักร้อย 	<ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม: พัฒนาคุณภาพยางพารา ปัญหาพันธุ์ยาง ดินปลูกยาง ขาดความรู้ในการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์จริง พัฒนาแหล่งน้ำและควรมีการขุดลอก- เกิดปัญหาแหล่งน้ำตื้น อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์เอาไว้ * ด้านสังคมและวัฒนธรรม: การเลี้ยงโชค (ห่วยสัตว์) * มีปัญหาด้านการศึกษา (มีคนเรียนน้อยลง) * ปัญหายาเสพติด * ด้านเศรษฐกิจ: ราคายางและไม้ผลตกต่ำ ตลาดกลางเพื่อสินค้าทางการเกษตรเพื่อรองรับสินค้าที่มีอยู่ในพื้นที่ * ด้านองค์กรชุมชน: พัฒนากลุ่มองค์กรทางการเงินในบางพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่	ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> * ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและการช่วยเหลือที่ล่าช้าจากหน่วยงานภาครัฐในการร่วมมือเพื่อการพัฒนา * ไม่มีหน่วยงานเข้ามาดูแลในการจัดการน้ำอย่างจริงจัง * ยังมีการใช้ระบบเครือญาติและขาดผู้นำที่มีศักยภาพในการดำเนินงานในชุมชนทำให้งานบางอย่างดำเนินไปไม่ได้ เช่น กองทุนหมู่บ้านในบางพื้นที่ <p>ประชาชนไม่ให้ความสำคัญต่อสวัสดิการในชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ควรให้ภาครัฐช่วยแก้ไขปัญหาระบบราคาขายและราคาผลไม้ที่ตกต่ำ * ควรให้เกิดตลาดกลางเพื่อซื้อ-ขายสินค้า * ควรให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน ส่งผลให้ปลาในน้ำตาย * ควรให้เกิดการอนุรักษ์พื้นที่ป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์ * พัฒนากองทุนภัยพิบัติในหมู่บ้าน โดยประชาชนเพื่อประชาชน และสานต่อโครงการบัญชีครัวเรือนพัฒนาสภาองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งขึ้น

15) ตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี

คณะผู้วิจัยร่วมลงพื้นที่ตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี ในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ตั้งแต่เวลา 09.30-12.00 น. ประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมทั้งหมด 18 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหลายฝ่ายในชุมชน คือ ปลัด หัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานชมรมสตรีและกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่รพ.สต.

ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน เริ่มจากการแนะนำโครงการวิจัยและให้ความรู้ในเรื่องของกลุ่มน้ำ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณกลุ่มน้ำ ตลอดจนแลกเปลี่ยน ผังเมืองรวมจังหวัดสงขลาที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เอาไว้ โดยให้พื้นที่อำเภอนาทวีเป็นแหล่งการค้าชายแดนและการเกษตร ทั้งนี้ มีข้อสงสัยจากผู้เข้าร่วมถึงการใช้อำนาจในการจัดการพื้นที่กลุ่มน้ำ โดยเข้าใจว่าเป็นการจัดการและพัฒนาในประเด็นเรื่องน้ำเท่านั้น อย่างไรก็ตามได้ชี้แจงว่า พื้นที่ลุ่มน้ำนั้นเป็นเพียงกรอบพื้นที่ศึกษา ไม่ใช่ประเด็นในการศึกษาแต่อย่างใด ในส่วนประเด็นนั้นจะครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งนี้จึงแบ่งให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่า จะทำการพูดคุยใน 4 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านกลุ่มองค์กรชุมชน

หลังจากพูดคุยในกลุ่มใหญ่แล้ว ได้รวมอภิปรายกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ใน 4 ประเด็น คือ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่จะพัฒนาหรือปรับปรุง ข้อจำกัดต่อการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา โดยได้ข้อสรุปโดยหลัก ดังตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี

ตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี	
จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่	สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - มีเขตป่าสงวนแห่งชาติ/เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่ากราด/เขตป่าไม้/เทือกเขาสันกาลาคีรี - มีสายน้ำไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน เช่น คลองนาทวี * ด้านสังคมและวัฒนธรรม - คนในชุมชนมีความกลมเกลียว/มีความเข้มแข็ง เป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากร - พัฒนาแหล่งน้ำ สายน้ำ, แก้ไขปัญหาน้ำท่วม, แก้ไขปัญหาน้ำเสีย-ขาดระบบชลประทานที่เหมาะสม * ด้านสังคมและวัฒนธรรม - ควรมีการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเยาวชน เช่น น้ำกระเทียม และยาบ้า - จัดการกับปัญหาขยะในพื้นที่

<ul style="list-style-type: none"> * ด้านเศรษฐกิจ - มีรายได้ที่ดีจากยางพารา (มีเงินออม) มีการเข้ามาของชาวต่างชาติจากประเทศใกล้เคียง – เป็นเมืองหน้าด่าน มีตลาดผลไม้ - กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน กลุ่มสตรีที่เข้มแข็ง กลุ่มทอผ้า ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมสันกาลาศิริ กองทุนการเงิน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มรับซื้อน้ำยางสด และระบบการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ * ด้านเศรษฐกิจ - ควรหาวิธีการเพิ่มงานและรายได้ให้กับคนในพื้นที่ เช่น การลดงานจากแรงงานต่างด้าว - ด้านกลุ่มองค์กร: ควรเกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งขึ้น เช่น การตั้งสภาองค์กรชุมชน
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณที่ไม่เพียงพอ * ปัญหาน้ำท่วมตลอดปี * การมีแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จำนวนมาก * ขาดสถานที่การจัดอบรม และการให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด * ค่าครองชีพสูง ที่ดินราคาแพง อาจเกิดปัญหาหนี้สิน * ขาดเอกสารสิทธิที่ดิน เอกสารสิทธิที่ดินไม่ชัดเจน 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ควรมีการทำแผนคูชลประทานไส้ไก่ /ระบบบำบัดน้ำเสีย * ควรมีการพัฒนาการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์หลากหลาย เช่น การใช้ที่นาเพื่อการปลูกปาล์ม ปลูกยางพารา และทำไร่สวนผสม * ควรให้เกิดแหล่ง/ตลาดขายผลไม้ที่มีในพื้นที่ * ควรมีแนวทางในการจัดการกับปัญหาขยะในพื้นที่ เช่น การเผาขยะ และมีเตาเผาขยะ * ควรมีการจัดการกับปัญหาแรงงานต่างด้าวในพื้นที่อย่างจริงจัง * ควรมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง เช่น การโค่นต้นกระท่อม หรือ การบำบัด * ควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน เช่น อุปกรณ์ออกกำลังกายของผู้สูงอายุ * ควรให้เกิดสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่

16) ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี

ผลการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของชาวตำบลนาทวี ณ เทศบาลตำบลนาทวีนอก อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มี 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ จุดเด่นในพื้นที่ สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลนาทวี อำเภอนาทวี

ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี	
<p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ - มีผลไม้กองทุนยาง -ยางพารา/, กลุ่มน้ำยางชั้น - เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยางที่มีอยู่มากในพื้นที่ - สิทธิ (ใช้ในการมุงหลังคา -การแลกเปลี่ยนซื้อขาย) - ความสดของวัตถุดิบ เช่น ชุปช่อมาลี <p>จุดเด่นที่มีอยู่ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านสังคมและวัฒนธรรม - เป็นทางผ่านสู่เขาน้ำค้างและที่ท่องเที่ยวอื่นๆ - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันได้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาน้ำท่วม และไม่มีความขัดแย้งทางการเมืองในชุมชน - มีกลุ่มคนที่สามารถใช้ภาษาหลายได้ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเปิดด่านในอนาคต - มีนักกีฬาฟุตบอลทีมชาติ มีความกระตือรือร้นในกิจกรรมกีฬา - ฐานการศึกษาที่มีความพร้อมต่อการเปิดเสรีของอาเซียน 	<p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ - การรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนควรมาจากการรวมกลุ่มของชาวบ้านเอง - ค่าครองชีพที่แพงกว่าพื้นที่อื่น ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค <p>สิ่งที่ควรพัฒนา/ปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ - ขาดอาชีพเสริม - ปัญหาน้ำท่วมที่เผชิญทุกปี เป็นจุดรวมน้ำ - ปัญหาการขาดสิทธิที่ดินทำกิน * ด้านสังคมและวัฒนธรรม - ยังมีกิจกรรมที่ขัดต่อหลักศีลธรรม - ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เช่น เรื่องกระท่อม
<p>ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> * ราคาของวัตถุดิบสูง – ราคาซื้อแพง ราคาขายถูก * ขาดทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างจริงจัง ทั้งยังมีคนส่วนมากที่เจอกับปัญหาเสพติดโดยเฉพาะในเยาวชน * สิทธิในที่ดินทำกิน – ทางสำนักงานที่ดินไม่สามารถออกเป็นเอกสารได้ เนื่องจากเป็นที่ดินป่าสงวนมาก่อน แต่อย่างไรก็ตามภายหลังจากอนุญาตให้เป็นหมู่บ้านแล้ว ก็ควรจะให้สิทธิขอบเขตสำหรับประชาชน 	<p>ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * ราคาของวัตถุดิบสูง – ราคาซื้อแพง ราคาขายถูก * ขาดทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างจริงจัง ทั้งยังมีคนส่วนมากที่เจอกับปัญหาเสพติดโดยเฉพาะในเยาวชน * สิทธิในที่ดินทำกิน – ทางสำนักงานที่ดินไม่สามารถออกเป็นเอกสารได้ เนื่องจากเป็นที่ดินป่าสงวนมาก่อน แต่อย่างไรก็ตามภายหลังจากอนุญาตให้เป็นหมู่บ้านแล้ว ก็ควรจะให้สิทธิขอบเขตสำหรับประชาชน

4.3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่

ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ใน 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- 3) ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี และ
- 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม โดยแยกข้อมูลเป็นรายอำเภอสะบ้าย้อย อำเภเทพา อำเภอนาทวี และ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 อำเภอสะบ้าย้อย

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ใน 4 ด้านของอำเภอสะบ้าย้อย แยกเป็นรายตำบล ได้แก่ ตำบลสะบ้าย้อย ตำบลทุ่งพอ ตำบลคูหา และตำบลเขาแดง มีรายละเอียดดังตารางที่ 25 ถึง ตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 25 สถานภาพและข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ราบลุ่มของแม่น้ำเทพา บึงแม่เตย และคลองสะบ้าย้อย - มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ - พัฒนาแหล่งน้ำเสีย ที่มีสาเหตุจากการใช้สารเคมีของคนในพื้นที่ - พัฒนาและปรับปรุงเรื่องขยะ การทำบ่อขยะ ทำให้ชาวบ้านได้รับผลกระทบ - พัฒนาพื้นที่ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและใช้ประโยชน์ได้มาก - พัฒนาแหล่งน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมร่วมกัน เช่น การขุดลอกคลองให้ลึกและกว้าง - ปัญหาการระบายน้ำ มลพิษทางน้ำ จากสารเคมี การเกษตร และการจัดการขยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทรัพยากรที่สมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ ไลกไนต์ คลองหิน คลองน้ำใส น้ำตกพารา - มีการทำสวนยาง สวนผลไม้ - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว น้ำตก - สำรวจเอกสารสิทธิ์ที่ดิน - การบุกรุกที่ดินป่าสงวน - การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ - พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภคบริโภค - ปรับปรุงนาร้าง - ปัญหาแหล่งน้ำในกรอุปโภคบริโภค ที่ดินป่าสงวน หรือ ที่ดินสาธารณะถูกบุกรุก 	<ul style="list-style-type: none"> - มีคลองลำเปา เป็นเส้นทางสายหลัก - สวนยางพารา สวนผลไม้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและให้ผลผลิตดี - ควนเจดีย์ ถ่าน้ำใส ถ้ำครก ถ้ำลำพร้าว ถ้ำรูนกสีก สำนักสงฆ์ - การบุกรุกที่ดินป่าเพื่อทำการเกษตร - การใช้พื้นที่ต้นน้ำไม่เกิดประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีบ่อน้ำร้อน และถ้ำตลอด - มีแหล่งป่าไม้อุดมสมบูรณ์ - อุทยานแห่งชาติสันกาลาศีรี - มีคลองลำทับสายน้ำที่สำคัญ - ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมองค์ความรู้และช่วยเหลือในเรื่องเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน และให้กำหนดแนวเขตที่ดินสาธารณะที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่มีทรัพยากรที่สมบูรณ์ทางด้านเกษตรกรรมและการเพาะปลูก - มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถพัฒนาให้ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น - มีปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทั้งน้ำเสียในชุมชน น้ำท่วม การบุกรุกที่ดินในป่าสงวน - ชุมชนต้องการรวมกลุ่มจัดการและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ตารางที่ 26 สถานภาพและข้อเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล

2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - อาหารที่โดดเด่น คือ จำปาตะ ยำ ส้มแขก กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ส้มแขก เศรษฐกิจ ยางพารา และพืชผลไม้ - พืชเศรษฐกิจหลักคือยางพาราและการทำสวนผลไม้ - ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ค่อยสะอาด 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถานท่องเที่ยว เช่น สระน้ำ น้ำตก การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ - ปัญหาคุณภาพน้ำในแม่น้ำไม่ดี แหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ - ยกระดับการพัฒนาอาชีพการทำสวนยาง 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นประกอบอาชีพสวนยางพารา เศรษฐกิจอยู่ในระดับค่อนข้างดี - ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์จริงใจให้คนภายนอกเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ - พัฒนาการองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของพื้นที่และหาแนวทางทำให้เป็นจุดเด่นของพื้นที่ - ขาดงบประมาณในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาและปรับปรุงทัศนียภาพของพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว - สร้างความเชื่อมั่น/ความปลอดภัย - ควรพัฒนาพื้นที่เพื่อเตรียมรองรับการเปิดของด่านประกอบ - ปัญหาขาดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ - ราคาน้ำยางตกต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมดึงดูดการเข้ามาของนักท่องเที่ยว - แหล่งท่องเที่ยวไม่ค่อยได้รับการพัฒนา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลผลิตทางการเกษตร ทั้งผลไม้และการแปรรูปผลผลิตจำนวนมาก แต่ราคาผลผลิตตกต่ำ หารายได้ลดลง - แหล่งท่องเที่ยวมีหลากหลาย สามารถพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ - การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ แต่ขณะเดียวกันต้องรักษาป่าต้นน้ำด้วย

ตารางที่ 27 สถานภาพและข้อเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน - ประชาชนนิยมและพยายามที่จะส่งลูกหลานให้มีการศึกษา - ไม่มีความขัดแย้งทางศาสนา - ผู้นำชุมชน รวมตัวกันเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ - มีสภาองค์กรชุมชน - มีการรวมกลุ่มกันในครัวเรือน เป็นศูนย์เรียนรู้ เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ - มีการรวมกลุ่มของสตรี เพื่อร่วมกันพัฒนาด้านเกษตร เช่น พืชผักสวนครัว - ทางหน่วยงานของรัฐเข้าถึงพื้นที่น้อย และบางครั้งมีการสื่อสารที่ผิดพลาด เช่น กรณีการแจ้งเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติ - ปัญหาเยาวชน เช่น ปัญหายาเสพติด และระดับการศึกษาที่ต่ำ ซึ่งอาจสืบเนื่องจากบริบทพื้นที่ ปรับพฤติกรรมมารกิน เพื่อรักษาสุขภาพของคนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - วิถีชีวิต การละเล่น วัฒนธรรม พื้นบ้าน - การเลี้ยงและแข่งขันนกกรงหัวจุก - การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหา มีความสามัคคี อยู่ดีมีสุข - บทบาทของกลุ่มสตรีที่เข้มแข็ง - พัฒนาการความรู้ เช่น สิทธิที่ดิน - พัฒนาการศึกษา และ เทคโนโลยี เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากร พัฒนาพื้นที่นาร้าง - พัฒนากลุ่มสตรี และแก้ไขปัญหาในเยาวชน เช่น เรื่องยาเสพติด - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ - ให้มีสนามกีฬา สถานที่พักผ่อน สนามนกรงหัวจุก - ส่งเสริมศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การอบรมเยาวชน ส่งเสริมเรื่องสิทธิสตรี ปัญหาคีละ มโนราห์ - งบประมาณไม่เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความขัดแย้งระหว่างศาสนา/มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม - เป็นแหล่งที่มีวัตถุโบราณที่อยู่ในพื้นที่ เช่น โครงกระดูกโบราณ (มีประวัติศาสตร์ของพื้นที่) - เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐควรมีการลงพื้นที่ เข้าถึงความต้องการของชาวบ้านอย่างจริงจัง - ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจในการสร้างมัสยิด ทำกิจการของหมู่บ้าน และใช้เพื่อกิจกรรมแก่ผู้ด้อยโอกาส เช่น หลิงหม้าย เด็กกำพร้า จากเงินทำนองพาราของชาวบ้านในพื้นที่เอง - กลุ่มน้ำยางกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ (ทุกหมู่บ้าน ลงทุนเอง) - ควรหามาตรการในการจัดการขยะในชุมชนอย่างจริงจัง - รวมกลุ่มระดับย่อยของแต่ละกลุ่ม ที่ทำให้การบริหารจัดการที่ดีกว่าการตั้งกลุ่มใหญ่ที่เคยล้มเหลวมาแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มน้ำยาง กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสัจจะวันละบาท มีความเข้มแข็ง - ชาวบ้านไม่ค่อยมีการย้ายถิ่นฐาน - สภาพสันติสุข ประชุมหมุ่นเวียนทุกหมู่บ้าน - ควรส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคนในพื้นที่ - ควรแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง - งบประมาณไม่เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชนและภาครัฐ โดยมีกลุ่มองค์กรชุมชน ท้องถิ่น และส่วนราชการในพื้นที่ร่วมมือ - เป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรมและ ไม่มีความขัดแย้งในพื้นที่ - กลุ่มเยาวชนมีปัญหาการเสพยาเสพติดและการขาดโอกาสทางการศึกษา - พื้นที่สาธารณะ สถานที่พักผ่อนและสนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการ - ควรส่งเสริมและอนุรักษ์การเล่นทางวัฒนธรรมของชุมชน เช่น ปัญจักสิลัต - ควรส่งเสริมและอนุรักษ์การเล่นทางวัฒนธรรมของชุมชน เช่น ปัญจักสิลัต สิเกร์ฮูลู และมโนราห์

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี (ต่อ)				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนมากพื้นที่ที่ถูกกล่าวถึงในเวทีระดับจังหวัด หรือ ส่วนราชการมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งบ่อย - ขาดความร่วมมือจากคนในพื้นที่ ไม่ค่อยกล้าสะท้อนปัญหาหรือนำเสนอความเห็น/ ขาดความรู้ในการพัฒนาศักยภาพอย่างจริงจัง - ระยะทางที่ห่างไกล - พัฒนาคือความรู้ในการปรับพฤติกรรมเพื่อสุขภาพของคนพื้นที่ - สถานการณ์ความไม่สงบ - สภาพสังคมและบริบทรอบด้าน โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติด เช่น น้ำกระท่อม - ต้องมีแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่ที่ชัดเจน/ควรมีการเตรียมข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่มีต่อชาวบ้านในพื้นที่ให้มีความเป็นเอกภาพ - พัฒนาศักยภาพของเยาวชนในพื้นที่ โดยเริ่มจากครอบครัว พร้อมอาศัยความร่วมมือจากรัฐบาล /พัฒนาประเด็นคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน - พัฒนาให้เกิดการรวมกลุ่มในการพัฒนาพื้นที่ โดยเฉพาะจากการสนับสนุนจากภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดหน่วยงานที่พัฒนาอย่างจริงจัง ประชาชนขาดความรู้ ในเรื่องกฎหมาย และ สิทธิชุมชน - ขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานในตำบล - ส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส - อบรมให้ความรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และพัฒนาการศึกษา รวมทั้งฟื้นฟูศาสนาและวัฒนธรรม - ศึกษาดูงาน เรื่อง การเกษตร การศึกษา เยาวชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความเห็นของชาวบ้าน และให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ ต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่ชุมชนหนาแน่นทำให้เกิดปัญหาต่อแหล่งน้ำ ทั้งคุณภาพและปริมาณ เช่น น้ำเสีย ความตื้นเขิน น้ำแล้ง (ชาวบ้านบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตร/ยางพารา) พื้นที่ต้นน้ำใช้แหล่งน้ำอย่างไม่เกิดประสิทธิภาพ การใช้สารเคมีที่ไหลสู่แหล่งน้ำ - พัฒนาการความรู้ด้านการรวมกลุ่มในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มที่ดีขึ้น - วิธีการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ ขาดความต่อเนื่องและขาดการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน - ในขณะที่เดียวกันชาวบ้านควรพัฒนาตนเองด้วยเช่นกัน - ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาสนับสนุนกลุ่มองค์กร - ขาดการติดตามต่อเนื่องจากหน่วยงานของรัฐ เช่น นายอำเภอ (อยู่ไม่นานหรือไม่ลงพื้นที่จริง ทำให้พัฒนาไม่ต่อเนื่องไม่ตรงจุด 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ที่หน่วยงานราชการละเลยในการพัฒนาและขาดความต่อเนื่อง (นายอำเภอย้ายบ่อย) จึงควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่ - การเข้าถึงกฎหมายของประชาชนยังทำได้ยาก ทั้งเรื่องสิทธิที่ดินในการทำกินและการบุกรุกพื้นที่ 	

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี (ต่อ)				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
- พัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของคนในพื้นที่ เพื่อให้เสียงของคนในชุมชน ออกมาอย่างจริงจัง/เสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่		<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ที่เกิดเหตุความไม่สงบ (การตีตราจากภายนอกถึงเรื่องความขาดความปลอดภัย) - หน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง - ควรมีการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มองค์กรให้มีความโปร่งใสและเป็นระบบขึ้น - ชาวบ้านควรร่วมมือและดำเนินการพัฒนาไปเองพร้อมๆ กับการพัฒนาของรัฐ 		

ตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม				
ตำบลสะบ้าย้อย	ตำบลทุ่งพอ	ตำบลคูหา	ตำบลเขาแดง	ข้อเสนอแนะ
- พัฒนาระบบท่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ที่เกิดขึ้นใน 4 หมู่บ้าน	- พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น อินเทอร์เน็ต คมนาคม และ น้ำประปา - ให้มีพื้นที่กลางในการออกกำลังกาย ศูนย์พัฒนาเยาวชนประจำตำบล และสนามแข่งรถกรงหัวจุก	- ควรหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งน้ำ ไม่ให้เกิดปัญหาตื้นเขิน ควรให้มีการทำคูคลอง หรือทำแก้มลิง	- พัฒนากันล้นเส้นทางเชื่อมต่อภายในตำบลอย่างทั่วถึง - เป็นเส้นทางเชื่อมสู่ตำบลประกอบและนาทวี เป็นเส้นทางการค้าสายใหม่	- พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึง - พัฒนาแหล่งน้ำและดูแลแก้ไขอย่าให้ตื้นเขิน และให้มีการขุดลอกอย่างต่อเนื่อง - มีพื้นที่กลางสำหรับออกกำลังกาย และทำกิจกรรมของชุมชนอย่างทั่วถึง

4.3.2 อำเภอเทพา

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ใน 4 ด้านของอำเภอเทพา แยกเป็นรายตำบล ได้แก่ ตำบลสะกอม ตำบลเทพา ตำบลปากบาง และตำบลลำไพล มีรายละเอียดดังตารางที่ 29-32 ดังนี้

ตารางที่ 29 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
ตำบลสะกอม	ตำบลเทพา	ตำบลปากบาง	ตำบลลำไพล	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและเป็นแหล่งท่องเที่ยว - พื้นที่การเกษตร สวนยาง ไร่ แตงโม ผัก และการประมง - แหล่งน้ำดิบในบางหมู่บ้านมีสารฟลูออไรด์มากเกินไป - น้ำท่วม วาตภัย และการกัดเซาะชายฝั่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแม่น้ำ ลำคลอง ป่าชายเลน และทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ - ขาดแคลนน้ำบริโภคบริโภค - ป่าชายเลน ป่าพรุ ถูกทำลาย - ชยะในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรทางทะเล ป่าชายเลน และแหล่งปะการังเทียม - ชายหาดเป็นแนวยาวเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยว - แหล่งเพาะปลูกพืชไร่ (แตงโม สละ ผัก) - ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง - น้ำท่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่มาก และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ - มีสวนยาง สวนผลไม้ - แม่น้ำ/สายน้ำ ไหลผ่านทุกหมู่บ้าน - มีพื้นที่แก้มลิง แหล่งพักน้ำ ชะลอน้ำท่วม - พัฒนาแหล่งน้ำเป็นที่ท่องเที่ยว - น้ำท่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - รักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ส่งเสริมและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว - ป้องกันการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ป่าชายเลนและชายหาดจากกลุ่มทุนภายนอก - ส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้และเตรียมตัวในการจัดการภัยพิบัติ

ตารางที่ 30 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล

2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว				
ตำบลสะกอม	ตำบลเทพา	ตำบลปากบาง	ตำบลลำไพล	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีกระจุกเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ - มีพื้นที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเลมาก และที่พักผ่อนหลากหลาย - ตลาดเขาน้อย เป็นแหล่งค้าขายหลักในชุมชน - อาชีพหลักคือการทำสวนยาง ประมง - แหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะอาด/ไม่สะดวก 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งแวะพักและท่องเที่ยวทั้งหาดสร้อยสวรรค์และพระสามองค์ - มีทะเลที่สมบูรณ์ เป็นแหล่งผลิตอาหารของชุมชน - คุณภาพของแม่น้ำไม่ค่อยดี 	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน (กะปิ) ขึ้นชื่อและงานเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ - พื้นที่ชายหาดเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนและพื้นที่ทะเลเป็นแหล่งตกปลา - มีพื้นที่ทำนามาก (ปัจจุบันเป็นนาร้าง) - ขาดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ขนมพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ - เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ (สี่แยกลำไพล ถ.เพชรเกษม) - ยกระดับพื้นที่เป็นตลาดกลางผลไม้ - ขาดแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งพักผ่อนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนเพื่อเป็นจุดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรและประมง - สถานที่พักผ่อนและท่องเที่ยวมีมาก แต่ต้องปรับปรุงเรื่องความสะดวกและความปลอดภัย - ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นและเพิ่มช่องทาง การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

ตารางที่ 31 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี ของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี				
ตำบลสะกอม	ตำบลเทพา	ตำบลปากบาง	ตำบลลำไพล	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง วัฒนธรรมร่วม มีความสมานฉันท์ - มีการแสดงมโนราห์ กลองยาว - ใช้พื้นที่กลางในหมู่บ้าน เช่น วัด มัสยิด ให้เป็นแหล่งประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาในพื้นที่ - พัฒนา จัดการสถานที่ทิ้งขยะ (ตลาดเขาน้อยและในชุมชน) - พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนของบุคลากรมนุษย์ ทั้งในครัวเรือนและชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน (เช่น เรื่องยาเสพติด) - ให้ครอบครัวปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชน - ควรมีมาตรการในการจัดการกับผู้ซื้อขายยาเสพติดอย่างจริงจัง - ควรมีการรวมตัวเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน - สำรวจเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน ให้มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินอย่างถาวร - พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - อาหารเด่น เช่น ข้าวแกงไก่ทอด เทพา กะปิเทพา และการมีภูมิปัญญาด้านการจัดการน้ำ - เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มองค์กรที่หลากหลาย เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเกษตรชุมชน กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มเลี้ยงโคแพะ ปลา เป็นต้น - สร้างสำนึกร่วม จิตอาสา และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนกำหนดอนาคตตนเอง - พัฒนาศักยภาพของผู้นำในพื้นที่ - พัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับชาวบ้าน - ควรให้หน่วยงานของรัฐมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง - ควรให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนต่อไป - ควรหามาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสังคมวัฒนธรรมการแสดงดีเกร์ ฮูลู ซิลละการแข่งขันกเขาขวา การคัดและเพาะพันธุ์นกเขา - มีกลุ่มองค์กรชุมชนหลากหลาย (กลุ่มสังฆะกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มนกเขาขวา กลุ่มนวดแผนไทย กองทุนฌาปนกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ และชมรมกีฬา - พัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่น - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน - ปัญหาที่อยู่อาศัยทับซ้อนเขตป่าสงวน ออกกฎหมายทับซ้อนที่เดิมของประชาชน - ปลูกฝังจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดให้เยาวชนกลับมาพัฒนาบ้านเกิดมากขึ้น - สนับสนุนทุนการศึกษาให้กลุ่มเยาวชนเพื่อพัฒนาอนาคตของพื้นที่ - ควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด 	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงพื้นบ้าน เช่น มโนราห์ - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยปราศจากความขัดแย้งด้านศาสนา - มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน - เจ้าหน้าที่ของรัฐจากแต่ละหน่วยงานควรให้ความรู้กับผู้นำชุมชนให้รู้ถึงแหล่งทุนการพัฒนาและควรมีความจริงจังในการแก้ปัญหาให้ต่อเนื่อง - ส่งเสริมความรู้ในพื้นที่ให้แก่ผู้นำชุมชน - พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมอาชีพ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชน เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้พื้นที่กลางของชุมชนเป็นพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาให้มีความพร้อม ความสะอาด - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ชุมชนจัดการตนเองและพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน เช่น สภาองค์กรชุมชน หรือสภาท้องถิ่น - สนับสนุนการแก้ปัญหายาเสพติด และส่งเสริมการศึกษาในกลุ่มเยาวชน เพื่อร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 32 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม				
ตำบลสะกอม	ตำบลเทพา	ตำบลปากบาง	ตำบลลำไพล	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - เทพาเป็นเมืองหน้าด่านของสามจังหวัดฯ ชายแดนภาคใต้ ควรพัฒนาเส้นทางให้มีการเดินทางอย่างสะดวกขึ้น - ปรับปรุงภูมิทัศน์หาดสะกอมให้พร้อมต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการสร้างตลาดกลางทางการประมงและการเกษตร (ผลไม้ เช่น แตงโม) เพื่อแก้ปัญหาสินค้าแพง - พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรพัฒนาแบบบูรณาการเชื่อมโยงพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจากแต่ละพื้นที่ก็ได้รับผลจากกิจกรรมของพื้นที่ใกล้เคียง - ควรหามาตรการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ขุดลอกและปรับปรุงคูคลองตื้นเขิน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนากิจการขนส่งหลักด้านการค้าและการคมนาคม (เชื่อมโยงพื้นที่ จ. สงขลา -ปัตตานี) - ใช้ประโยชน์จากจำนวนพื้นที่มากมีความหนาแน่นของพื้นที่น้อย - พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า การประปา ถนน เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเส้นทางหลักให้มีความสะดวก ปลอดภัย เพื่อเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ได้ - ปรับปรุงภูมิทัศน์และพื้นที่สาธารณะริมชายหาดให้เป็นจุดแวะพักและท่องเที่ยวได้

4.3.3 อำเภोजะนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ใน 4 ด้านของอำเภोजะนะ แยกเป็นรายตำบล ได้แก่ ตำบลนาทับ ตำบลตลิ่งชัน ตำบลสะกอม และตำบลบ้านนา มีรายละเอียดดังตารางที่ 33 - 36 ดังนี้

ตารางที่ 33 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภोजะนะ จำแนกตามรายตำบล

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
ตำบลนาทับ	ตำบลตลิ่งชัน	ตำบลสะกอม	ตำบลบ้านนา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดเด่นทางทรัพยากรทางทะเล แหล่งอาหารที่สมบูรณ์ และมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ติดทะเลและติดเขตพื้นที่เมือง - พัฒนาแหล่งทรัพยากรที่ถูกทำลาย (ประมงชายฝั่งลดลงแหล่งน้ำดิบ) และไม่เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ - ปรับปรุงแหล่งทรัพยากรปลูกป่าชายเลน เพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำ ปรับปรุงทิวทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น สระบัว พุทธาธารณะ ประโยชน์ ธรรมชาติทางทะเล มีลักษณะพื้นที่ราบ - พัฒนาแหล่งน้ำ - พัฒนาคุระบายน้ำ แหล่งน้ำสำรอง ที่กั้นน้ำ ที่กักเก็บน้ำ เพื่อแก้ปัญหา น้ำท่วม - พัฒนาสระน้ำเพื่อการเกษตร - พัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น บริเวณชายหาดให้มีความสะอาด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น นา คลอง ทะเล - มีการทำประมงและควรพัฒนาแนวทางการจัดการทรัพยากรประมง - พัฒนาผลผลิตทางการเกษตร เช่น ผลไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งประมง ปลาน้ำจืด - พัฒนาสวนยาง สวนปาล์ม - พัฒนาแหล่งน้ำ ปรับพื้นที่คลองลึกลับ และแหล่งน้ำอื่นๆ ในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ชุมชนชายฝั่งเป็นชุมชนประมง มีแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ควรเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ - พัฒนาแหล่งน้ำจืดและที่กักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร - กำหนดเขตพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ตารางที่ 34 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล

2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว				
ตำบลนาทับ	ตำบลดงลิ้น	ตำบลสะกอม	ตำบลบ้านนา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้คนรู้จักมากขึ้น - เป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ กะปิ การเลี้ยงปลากระพงในกระชัง และวิถีประมงดั้งเดิม - ควรมีการแบ่งเขตอุตสาหกรรมให้อยู่นอกชุมชนอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวัฒนธรรม 2 ภาษา - พัฒนาพันธุ์นกเขาขาว เพื่อขยายไปสู่ต่างประเทศ - ไม่ควรให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ เช่น เสื้อ การแปรรูปอาหารทะเล (ปลาต้ม หอยเสียบ) ข้าวดอกทราย กรงนกเขา อาหารพื้นบ้าน สมุนไพร สมุนไพร และ การแปรรูปใบกระชูด เป็นต้น เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มและขยายตลาดสู่ต่างประเทศ - พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ศาลเจ้าของชาวพุทธ ชาวจีนในพื้นที่ ที่มีความเก่าแก่ สู่เหล่าเก่าแก่ รวมไปถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น Home Stay การชมหิ่งห้อย - ควรพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในระดับหนึ่งก่อนที่จะเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว - เป็นประตูสู่สามจังหวัดภาคใต้ - ควรมีการควบคุมดูแลอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่เข้ามาในพื้นที่ - ควรการจัดระบบในพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงท่องเที่ยว เช่น ในเรื่องความสะดวก 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาผลิตภัณฑ์และอาหาร เช่น ไข่ทอดแดง ผลิตภัณฑ์ OTOP ปัญหา คือ ขาดจุดเด่นทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการเลี้ยงนกเขาขาวและพัฒนาสายพันธุ์และสนับสนุนการจำหน่ายทั้งในและนอกประเทศ - ส่งเสริมผลิตภัณฑ์อาหารท้องถิ่นและการแปรรูปอาหารที่ได้รับค่านิยมในพื้นที่ให้มีมูลค่าเพิ่ม - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงวัฒนธรรม - ควบคุมดูแลและจำกัดพื้นที่เขตอุตสาหกรรมเดิมและไม่ควรให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มในพื้นที่หรือให้อยู่นอกชุมชน

ตารางที่ 35 ข้อเสนอแนะการพัฒนาในระดับพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี				
ตำบลนาทับ	ตำบลคลองชัน	ตำบลสะกอม	ตำบลบ้านนา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - การมีแรงงานที่มีคุณภาพ มีการรวมตัวของกลุ่มอาชีพ - ประชากรจำนวนมาก และมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง - ไม่มีความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรมมากนัก - พัฒนาบุคลากรในพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชนในการประกอบอาชีพโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม - พัฒนากิจกรรมแรงงาน พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนรู้อยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลาย - พัฒนาส่งเสริมความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ (สุขภาพชุมชน) และสร้างแกนนำสุขภาพให้แก่ชุมชน - ดึงดูดแรงงานฝีมือให้อยู่ในพื้นที่ - หาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคม ยาเสพติดสิ่งเสพติดประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน - พัฒนาคุณภาพการศึกษา แก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ ตลอดจนเสริมสร้างอาชีพให้เยาวชนและบุคคลที่ว่างงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน - พัฒนาคณะความรู้ให้บุคคลมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา ร่วมกับหน่วยงานของรัฐไปพร้อมๆ กัน - หาแนวทางแก้ไขปัญหาเสพติด - พัฒนาความร่วมมือจากคนในชุมชน - หาแนวทางการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่อยู่บนฐานของความเป็นธรรมจากหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนด้านศาสนาและการศึกษา - การให้งบประมาณที่เท่าเทียมจากภาครัฐ - สนับสนุนงบประมาณในการสร้างมัสยิดและโรงเรียนสอนศาสนา - ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เช่น น้ำท่วม โดยให้มีการจัดการพื้นที่ให้มีการระบายน้ำที่ดีขึ้น - จัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้าน - ให้ภาครัฐสนับสนุนองค์ความรู้ของคนต่อการพัฒนาให้มากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนากลุ่มอาชีพ เช่น แรงงานในการผลิต ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ (โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน) ที่จะช่วยรักษาผลิตภัณฑ์ หรือ การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ - การหาวัตถุดิบในการผลิต และพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ - รักษาประวัติศาสตร์ในพื้นที่ ตลอดจนมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นและพัฒนาศึกษาที่อยู่บนฐานอัตลักษณ์ของพื้นที่ - รักษาความหลากหลายทางความเชื่อของผู้คน (วัฒนธรรมสามศาสนา) ซึ่งถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ - ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด และสามารถช่วยพัฒนาพื้นที่ ทั้งยังเป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนเอง เช่น ให้เยาวชนเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว - ปรับปรุงความต่อเนื่องของโครงการจากหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาในพื้นที่ และควรมีการบูรณาการกิจกรรมจากหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจุดเด่นในการเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านศาสนา โดยมีสถานศึกษาทางศาสนา มากที่สุดในจังหวัดสงขลา - มีการร่วมคิด ร่วมทำ มีส่วนร่วมจากประชาชน เพื่อป้องกันปัญหาในพื้นที่ เช่น มีการทำแผนป้องกันอุทกภัยหมู่บ้าน - หาแนวทางรับมือและแก้ไขผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น มีกลิ่นเหม็น - หน่วยงานในพื้นที่ (ท้องที่-ท้องถิ่น) ไม่มีความขัดแย้ง สามารถพูดคุยกันได้ ทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างสะดวก อีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังทำงานเข้าถึงพื้นที่ได้ในระดับที่ดี แต่อย่างไรก็ดียังขาดการบูรณาการ การสะท้อนกลับในความเห็นที่ออกไปจากประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ ขาดการประชาสัมพันธ์และประสานงานอย่างทั่วถึง - พัฒนาการรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กร เช่น กลุ่มปุ๋ยหมัก กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มนกอพยพ 	<ul style="list-style-type: none"> - คนในชุมชนมีความร่วมมือการพัฒนา แก้ปัญหาและไม่มีความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรม - เยาวชนบางครอบครัวมีปัญหาด้านยาเสพติด - การรวมกลุ่มอาชีพในชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตแต่ควรส่งเสริมความรู้ในช่องทางอื่นด้วย - เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนทางศาสนาใน จ.สงขลา แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเต็มที่ - ควรรักษาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้เพื่อสืบทอดส่งต่อคนรุ่นหลัง - หาแนวทางรับมือต่อผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมและภัยพิบัติทางธรรมชาติ - ส่งเสริมกีฬาและการทำเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 35 (ต่อ)

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี (ต่อ)				
ตำบลนาทับ	ตำบลตลิ่งชัน	ตำบลสะกอม	ตำบลบ้านนา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน - สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างจิตสำนึกรักทรัพยากร 	-	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาการองค์ความรู้ในบุคคล โดยการสร้างความเข้าใจแก่ชาวบ้าน ว่าแต่ละหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาจะทำอะไร และจะได้ผลตอบแทนกลับมาอย่างไรในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากพื้นที่ - หาแนวทางแก้ไขปัญหาคือความสามัคคีของคนในพื้นที่ที่เคยมีแต่เดิมหายไป ตลอดจนปัญหาสุขภาพเสพติดและเยาวชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการกีฬาของเยาวชนในพื้นที่ ทำให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรม คือ มีนักฟุตบอลทีมชาติที่มาจากพื้นที่ - หามาตรการแก้ไขป้องกันปัญหาน้ำท่วม บูรณาการปรับใช้แผนป้องกันอุทกภัยของหมู่บ้านให้ใช้ได้จริง - หาแนวทางปัญหาสุขภาพเสพติด - งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ไม่เพียงพอ - พัฒนาบุคลากรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่มีไม่เพียงพอ และพัฒนามาตรฐานของโรงพยาบาลในพื้นที่ อีกทั้งต้องเพิ่มเติมแพทย์ ต่อไปหากเกิดโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อสุขภาพของคนในพื้นที่มาก - ให้มีพื้นที่ในการจัดการขยะในชุมชน 	

ตารางที่ 36 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม				
ตำบลนาทับ	ตำบลตลิ่งชัน	ตำบลสะกอม	ตำบลบ้านนา	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ และระบบ อินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสถานที่สำคัญที่พร้อมและสวยงามอยู่แล้ว เช่น อาคาร อบต. สนามแข่งนกเขาชาวเสียม สถานศึกษาขยายโอกาส เป็นต้น - พัฒนาศูนย์สุขภาพ และ พื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนปรับปรุงทัศนียภาพข้างทางให้เป็นระเบียบยิ่งขึ้น - หาแนวทางแก้ไขพื้นที่ที่มีจำกัดในการขุดคูคลองสาธารณะ ตลอดจนที่เก็บน้ำจืดในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาให้เกิดเป็นที่จุดพักระหว่างทางสู่สามจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีชลประทาน ไม่เกิดปัญหาน้ำแล้ง - เป็นทางผ่านสู่สามจังหวัดชายแดนใต้ จุดแวะพัก - การถมเส้นทางที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเดินน้ำไหล ควรหาแนวทางให้เกิดการไหลของน้ำที่สะดวกขึ้น - พัฒนามาตรฐานของโรงพยาบาล (ขาดแพทย์เฉพาะทาง) ชาวบ้านไม่ไว้วางใจในการทำงานของโรงพยาบาล เลือกที่จะไปในพื้นที่อื่นมากกว่า - แก้ไขและพัฒนาเรื่องการวางท่อประปา ต้นเกินไป - พัฒนาศูนย์สุขภาพกลางของพื้นที่ และ สนามแข่งนกเขา ให้ได้มาตรฐาน - เพิ่มศักยภาพของสถานศึกษาในพื้นที่ ส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น ปัญหายาเสพติดในเยาวชน - พัฒนาให้เกิดการเปิดรีสอร์ท ปรับภูมิทัศน์เป็นจุดพักผ่อน หรือจุดท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเส้นทางคมนาคมและสาธารณูปโภคอื่น ๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้า และเพิ่มสัญญาณอินเทอร์เน็ต - ควรมีการจัดการแหล่งน้ำและเพิ่มระบบชลประทาน - ปรับปรุงพื้นที่สนามกีฬาเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ให้มากที่สุด - เพิ่มศักยภาพของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการศึกษาในหลายด้าน - ปรับปรุงและพัฒนาสถานพยาบาลทั้งในระดับตำบลและระดับอำเภอให้สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน - เพิ่มพื้นที่แวะพักระหว่างทางให้มีความสะดวก ปลอดภัย

4.3.4 อำเภอนาทวี

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ใน 4 ด้านของอำเภอนาทวี แยกเป็นรายตำบล ได้แก่ ตำบลนาทวี ตำบลสะท้อน ตำบลทับช้าง และตำบลประกอบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 37 - 40 ดังนี้

ตารางที่ 37 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
ตำบลนาทวี	ตำบลสะท้อน	ตำบลทับช้าง	ตำบลประกอบ	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีผลไม้และยางพาราเป็นจำนวนมาก ทั้งปลูกและเพาะพันธุ์ชาย - มี “สิเหร่” เป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีจำหน่ายในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่ากรด เขตป่าไม้ และเทือกเขาสันกาลาศีรี - มีสายน้ำไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน เช่น คลองนาทวี - เมืองหน้าด่าน - ควรพัฒนาแหล่งน้ำ สายน้ำ - แก้ไขปัญหาน้ำท่วม - แก้ไขปัญหาน้ำเสีย - ขาดการพัฒนาาระบบชลประทานที่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีต้นไม้ ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ (ป่าดงดิบ) - มียางพารา (เป็นอาชีพหลักของตำบล) - มีผลไม้ ไม้ผล ตลอดปี เช่น ลองกอง และสละอินโด - มีแหล่งน้ำไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน และมีอ่างเก็บน้ำ - ควรพัฒนาคุณภาพยางพารา - ปัญหาพันธุ์ยาง ดินปลูกยาง ขาดความรู้ในการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์จริง พัฒนาแหล่งน้ำและควรมีการขุดลอก - เกิดปัญหาแหล่งน้ำตื้น - ควรให้เกิดการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์เอาไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ติดกับเพื่อนบ้าน ประเทศมาเลเซีย และเมืองหน้าด่าน - มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และหลากหลาย - มีพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง - ชาวชนมีความสนใจด้านกีฬา - ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน - กฎหมาย สปก. ที่ดินทำกิน ทำให้ประชาชนไม่สามารถพัฒนารายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สมบูรณ์ ควรอนุรักษ์และควบคุมการใช้พื้นที่ - ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างชาวบ้านกับรัฐยังมีอยู่ ควรออกกฎหมายป่าชุมชน - ส่งเสริมการสร้างอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ตารางที่ 38 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล

2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว				
ตำบลนาทวี	ตำบลสะท้อน	ตำบลทับช้าง	ตำบลประกอบ	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นจุดแวะพักบนเส้นทางหลักสู่ชายแดนประกอบและเขาน้ำค้าง - ราคาของวัตถุดิบแพง และค่าครองชีพแพงกว่าที่อื่น กระทบต่อผู้บริโภค - ขาดอาชีพเสริม - ขาดเอกสารสิทธิและสิทธิในที่ดินทำกิน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายได้ที่ดีจากยางพารา (มีเงินออม) มีการเข้ามาของชาวต่างชาติจากประเทศใกล้เคียง - เป็นเมืองหน้าด่าน และมีตลาดผลไม้ - ควรหาวิธีการเพิ่มงานและรายได้ให้กับคนในพื้นที่ เช่น การลดงานจากแรงงานต่างด้าว - ค่าครองชีพสูง และที่ดินราคาแพง - เกิดปัญหาหนี้สิน - ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินเอกสารสิทธิที่ดินไม่ชัดเจน ควรให้เกิดแหล่งตลาดขายผลไม้ที่มีในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยางพารามีความอุดมสมบูรณ์ - มีไม้ผลที่ทำให้เกิดผลทางเศรษฐกิจได้ - มีกองทุนพัฒนาทางการเงินที่หลากหลายในพื้นที่ - ราคายางและไม้ผลตกต่ำ - ควรมีตลาดกลางเพื่อสินค้าทางการเกษตรเพื่อรองรับสินค้าที่มีอยู่ในพื้นที่ - ควรให้ภาครัฐช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องราคายางและราคาผลไม้ที่ตกต่ำ ควรให้เกิดตลาดกลางเพื่อซื้อ-ขายสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - มีพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี - รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย - จัดทำศูนย์การค้าร่วมชายแดนไทย-มาเลเซีย เช่น สินค้าทางการเกษตรที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับประโยชน์สูงสุด - ส่งเสริมการแปรรูป การผลิตสินค้าเกษตร - ควรเตรียมความพร้อมของประชาชนด้านการค้าชายแดน 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มพื้นที่ตลาดกลางยางพาราและผลไม้ระดับชุมชน - ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ - สนับสนุนและส่งเสริมการเปิดด่านประกอบเพื่อการค้าชายแดน

ตารางที่ 39 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี ของอำเภอนาทวีจำแนกตามรายตำบล

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี				
ตำบลนาทวี	ตำบลสะท้อน	ตำบลทับช้าง	ตำบลประกอบ	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีการรวมกลุ่มในชุมชน เช่น กลุ่มน้ำยาง - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี - การเมื่อสมานฉันท์ ร่วมกันสร้างนาทวี - สินค้าอุปโภคบริโภคแพง ขายถูก-ซื้อแพง - เป็นจุดรับน้ำ ทำให้เจอปัญหาน้ำท่วมทุกปี เป็นจุดรวม 3 น้ำ - ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการภัยพิบัติ - ปัญหาเสพติดที่ระบาดหนักในพื้นที่ - มีกิจกรรมด้านกีฬาทุกภาคส่วนได้เข้าร่วมกิจกรรม (กีฬาอำเภอ) 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ - คนในชุมชนมีความกลมเกลียว มีความเข้มแข็ง (เป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่) - มีกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านกลุ่มสตรีที่เข้มแข็ง กลุ่มทอผ้า ผู้สูงอายุ ชมรมออฟโรดสันกาลาศิริ กองทุนการเงิน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มรับซื้อน้ำยางสด - ระบบการบริการของ รพ.สต.แก้ไขปัญหาเสพติดในเยาวชน (น้ำกระเทียม/ยาบ้า) /จัดการกับปัญหาขยะในพื้นที่/แก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ - งบประมาณที่ไม่เพียงพอ - ปัญหาน้ำท่วมตลอดปี - ขาดสถานที่/การจัดอบรม/ความร่วมมือในการช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหาเสพติด - ควรมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง เช่น การโค่นต้นกระเทียม หรือ การบำบัด 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นชุมชนไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่ - ให้สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในตำบล - มีชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน (อ.ป.พ.ร. และ ชรบ.) - มีกลุ่มองค์กรทางการเงินในชุมชนที่เข้มแข็ง กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะสวัสดิการ/กองทุนภัยพิบัติชุมชน/ กองทุนหนี้นอกระบบ - กลุ่มเย็บปักถักร้อยด้านสังคมและวัฒนธรรม: การเลี้ยงโชค (หอยสัตว์) มีปัญหาด้านการศึกษา (มีนักเรียนน้อยลง) ปัญหาเสพติด - ด้านองค์กรชุมชน: พัฒนากลุ่มองค์กรทางการเงินในบางพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง - ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและการช่วยเหลือที่ล่าช้าจากหน่วยงานภาครัฐในการร่วมมือเพื่อการพัฒนา - ยังมีการใช้ระบบเครือญาติและขาดผู้นำที่มีศักยภาพในการดำเนินงานในชุมชนทำให้งานบางอย่างดำเนินไปได้ เช่น กองทุนหมู่บ้านในบางพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีผู้นำเข้มแข็ง - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง - เยาวชนมีความสนใจด้านกีฬา - ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนในชุมชน - การมีส่วนร่วมและความร่วมมือในชุมชน (ทั้งจากผู้นำและประชาชน) - ปรับปรุงคุณภาพชีวิต - พัฒนาองค์ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ - การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนมีน้อย - การเรียนรู้หลากหลายภาษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอาเซียน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาเข้าถึงพื้นที่และเข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง - พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มองค์กรชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น สภาองค์กรชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ - การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ จะได้รับความร่วมมืออย่างดีจากชุมชน - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม - ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ที่ต้องรีบดำเนินการ

ตารางที่ 39 (ต่อ)

3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี (ต่อ)				
ตำบลนาทวี	ตำบลสะท้อน	ตำบลทับช้าง	ตำบลประกอบ	ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> - ควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน เช่น อุปกรณ์ออกกำลังกายของผู้สูงอายุ - ควรให้เกิดสภาพองค์กรชุมชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่ให้ความสำคัญต่อสวัสดิการในชุมชน พัฒนากองทุนภัยพิบัติในหมู่บ้าน (โดยประชาชนเพื่อประชาชน) และสานต่อโครงการบัญชีครัวเรือน 		

ตารางที่ 40 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม				
ตำบลนาทวี	ตำบลสะท้อน	ตำบลทับช้าง	ตำบลประกอบ	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเส้นทางสู่น้ำค้ำ ขยายแดนมาเลยและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ - เป็นศูนย์กระจายสินค้าการเกษตร - พัฒนาเส้นทางเข้านาทวี เพื่อให้เดินทางสะดวก - ปรับปรุงระบบระบายน้ำให้ดีขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการทำแผนชลประทานไส้ไก่ พัฒนาระบบชลประทาน และระบบบำบัดน้ำเสีย - ควรสร้างสถานที่ จัดอบรม ความร่วมมือในการช่วยเหลือจัดการและแก้ไขปัญหาเสพติด ในพื้นที่อำเภอนาทวี - ควรพัฒนาถนน และเส้นทางคมนาคมให้เหมาะสมกับเป็นเมืองหน้าด่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้เกิดตลาดกลางเพื่อซื้อ-ขายสินค้า - ควรให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน ส่งผลให้ปลาในน้ำตาย 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน การประปา ไฟฟ้า - รัฐควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น - พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เชื่อมโยงเส้นทางสายหลักกับเส้นทางการค้าขยายแดนและพัฒนาถนนให้สมบูรณ์ - สร้างตลาดกลางทางการเกษตร - พัฒนาระบบแหล่งน้ำชลประทาน - ปรับปรุงพื้นที่เพื่อระบายน้ำเมื่อเกิดอุทกภัย และมีการเตรียมความพร้อมของชุมชน

4.4 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อม (สภาพแวดล้อมภายใน/สภาพแวดล้อมภายนอก) โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ของพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตความมั่นคง จ.สงขลา

4.4.1 อำเภอสะบ้าย้อย

จุดแข็ง (Strength=S)	จุดอ่อน (Weakness=W)
<ol style="list-style-type: none"> มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เช่น ลิกไนต์ คลองน้ำใส คลองหิน บ่อน้ำร้อน บึงแม่เตย ถ้ำตลอด/วัดถ้ำตลอด น้ำตกลำพารา ควนเจดีย์ ถ้ำน้ำใส ถ้ำครก ถ้ำลำพร้าว ถ้ำรูนกลัก สำนักสงฆ์ ป่าไม้ เป็นต้น เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ทำนา บ่อปลาและไม้ผล เช่น ทุเรียน จำปาตะ ลองกอง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ สันกาลาคีรี บ่อน้ำร้อน ถ้ำตลอด คลอง และน้ำตก มีกลุ่มองค์กรชุมชน ได้แก่ ออมทรัพย์ น้ำยาง อาชีพสตรี/หญิงหม้าย/เด็กกำพร้า ไม่มีความขัดแย้งระหว่างสองศาสนา พุทธ-อิสลาม / มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม / มีสภาพสันติสุขตำบล มีการรวมกลุ่มในหมู่บ้านทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความเห็นของชาวบ้าน และให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ ต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> การบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์/ป่าสงวน ขาดเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน พื้นที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ความไม่สงบ/ขาดความปลอดภัย ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ปัญหาน้ำเสีย และขยะ
โอกาส (Opportunity=O)	อุปสรรค (Treat=T)
<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาองค์ความรู้ เช่น สิทธิในที่ดิน พัฒนาการศึกษาและเทคโนโลยี เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนา เช่น การพัฒนาทรัพยากร พัฒนาพื้นที่นาร้าง พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น อินเทอร์เน็ต คมนาคม น้ำ เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมดึงดูดการเข้ามาของนักท่องเที่ยว พัฒนากลุ่มสตรี และแก้ไขปัญหาในเยาวชน เช่น เรื่องยาเสพติดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ ให้มีสนามกีฬา สถานที่พักผ่อน สนามนกรังหัวจุก ส่งเสริมศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การอบรมเยาวชน ส่งเสริมเรื่องวิถีชีวิต ปันจักลิลิต มโนราห์ 	<ol style="list-style-type: none"> งบประมาณไม่เพียงพอ หน่วยงานระดับตำบลทำงานโดยขาดเอกภาพ เป็นพื้นที่ในเขตความมั่นคง / พื้นที่ความไม่สงบ / ไม่ปลอดภัย หน่วยงานของรัฐเข้าถึงพื้นที่น้อย/ ผิดพลาด เช่น กรณีเกิดภัยพิบัติ พื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด ราคายางพาราที่ตกต่ำ ปัญหาเยาวชน เช่น ปัญหายาเสพติด และระดับการศึกษาที่ต่ำ ซึ่งอาจสืบเนื่องจากบริบทพื้นที่

SWOT Analysis อำเภอสะบ้าย้อย

กลุ่ม OT - SW	จาก SWOT Analysis		ทิศทางการจัดการพื้นที่
	OT ภายนอก	SW ภายใน	
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	O1 + T1	S1, 2, 4 + W1, 2, 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่มีทรัพยากรที่สมบูรณ์ ทั้ง ยางพาราและสวนผลไม้ 2. มีที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 3. ปัญหาน้ำเสียจากการเกษตรและ ครัวเรือน 4. เอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน 5. การบุกรุกที่ดินป่าสงวน 6. พื้นที่ภัยพิบัติน้ำท่วม 7. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค
2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการ ท่องเที่ยว	O2, + T5, 6	S3, 7	<ol style="list-style-type: none"> 8. จัดตลาดสินค้า OTOP 9. จัดตั้งศูนย์ผลไม้ (เกษตรตำบล) ของ พื้นที่เอง
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการ บริหารจัดการที่ดี	O2, 5, 7, 8 + T2, 3, 6	S5, 6, 7 + W4, 7, 8	<ol style="list-style-type: none"> 10. ให้ทุกหมู่บ้านมีกลุ่มน้ำอย่างสด จด ทะเบียนวิสาหกิจชุมชน 11. ประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปทราบว่าเป็น พื้นที่ปลอดภัย 12. จัดกิจกรรมส่งเสริมทุกปี 13. ตรวจสอบสุขภาพประจำปี ดูแลสุขภาพเชิง ป้องกัน 14. ให้ความรู้ชาวบ้านในการป้องกันยุงลาย 15. ปรับปรุงสนามกีฬาให้มาตรฐาน 16. ดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุ
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม	O3, + T4	W3	<ol style="list-style-type: none"> 17. จัดทำถนน 4 เลน จากสะบ้าย้อยไปถึง ด่านประกอบ 18. พัฒนาให้เป็นถนนลาดยาง-คอนกรีต 19. เพิ่มโครงข่ายโทรคมนาคม 20. ควรพัฒนาเครือข่ายการสื่อให้ ครอบคลุมต่อความต้องการของ ประชาชน

แผนจัดการลุ่มน้ำ อ.สะบ้าย้อย

1. รักษาดูแลป่าต้นน้ำธรรมชาติ/ป่าสงวน ลดการบุกรุกพื้นที่ป่า
2. ส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
4. ปรับปรุงถนนและเส้นทางคมนาคม
5. ปรับปรุงสาธารณูปโภค
6. ปรับปรุงระบบการสื่อสาร โดยเฉพาะระบบ INTERNET

4.4.2 อำเภอเทพา

จุดแข็ง (Strength=S)	จุดอ่อน (Weakness=W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนชายฝั่งส่วนใหญ่ มีอาชีพประมง 2. มีกลุ่มอาชีพทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น 3. มีเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ 4. มีที่พักและรีสอร์ท บริการนักท่องเที่ยว 5. มีแหล่งตกปลา มีบริการเช่าเรือไปตกปลาหมึก รวมไปถึงดูนก และชมทะเล 6. รมรณรงค์การจัดการขยะ (จัดเก็บ, แยก, ทิ้ง) ทั่วชุมชน เช่น สถานที่สำคัญๆ และแหล่งท่องเที่ยว 7. อบรม อปพร.เพื่อดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว 8. กำหนดเขตปลอดภัยในการเล่นน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. น้ำท่วมและการกัดเซาะชายฝั่ง 2. ขาดแคลนน้ำอุปโภค และ บริโภค 3. ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากบ่อกักที่กั้นทางน้ำ ทำให้ไหลไม่ทัน 4. ยาเสพติด ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ในชุมชน 5. เส้นทางสายพระพุทธร ถึง ลำไพลไม่สะดวก 6. น้ำระบายไม่ทัน เป็นพื้นที่รับน้ำ ให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษที่ใช้ในพื้นที่ใกล้แหล่งน้ำ
โอกาส (Opportunity=O)	อุปสรรค (Treat=T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. อาหารทะเลราคาแพง 2. มีกองทุนจาก อบต. เพื่อสนับสนุนค่าตอบแทนและค่าอาหารกลางวันของตาดึกา 3. มีโครงการดูงานด้านการจัดการท้องถิ่น 4. มีการจัดกีฬาสัมพันธ์ระดับอำเภอ 5. พัฒนาทางริมเขื่อน ปรับทัศนียภาพให้ชาวบ้านสามารถใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มอาชีพ เช่น การค้าขาย เป็นต้น 6. ปรับภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยว/หาดสะกอม 7. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดเขาล็อน เจดีย์เกาะขาม เขาเขียว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วงมรสุม : เกาะใน หมู่ที่ 3 จะถูกกัดเซาะมากองที่ หมู่ที่ 4 ทำให้พื้นที่ หมู่ที่ 3 จะหายไปบางส่วน นอกจากนั้นแล้วบ้านเรือนเสียหาย และต้นไม้จะหัก 2. ช่วงน้ำท่วม : บ้านที่ติดกับคลองจะถูกน้ำซัดจนพัง 3. ถนนสูงเกินไป แก้ปัญหาจราจรได้ แต่ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบ เช่น ในช่วงน้ำท่วม ควรจะสร้างสะพานมากกว่า 4. บางหมู่บ้านยังขาดสนามกีฬา/สถานที่ออกกำลังกาย และสนามเด็กเล่น 5. ป้ายเตือน สถานที่เล่นน้ำลึกยังไม่

SWOT Analysis อำเภอเทพา

กลุ่ม OT - SW	จาก SWOT Analysis		ทิศทางการจัดการพื้นที่
	OT ภายนอก	SW ภายใน	
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	O5, 6 + T	S1, 5, 6 + W1, 2, 3	1. ควรอนุรักษ์ป่าชายเลน เช่น ในหมู่ที่ 3 ปากบาง 2. ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้เชิงนิเวศ 3. ขุดลอกคูคลองให้น้ำไหลได้สะดวก
2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว	O1, 5, 6 + T5	S2, 3, 4, 5 + W1, 5	4. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชัง 5. ส่งเสริมการตลาดผลไม้ “การเกษตรล่วงหน้า” 6. ปรับพื้นที่ชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	O2, 3, 4, 6, 7 + T2, 3, 4, 5	S7, 8 + W2, 4	7. ส่งเสริมเยาวชน โรงเรียนตาดีกา/ ศูนย์เรียนรู้อัลกุรอานทุกชุมชน 8. เสริมสร้างกลุ่มองค์กรชุมชนให้เข้มแข็ง 9. ปรับทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อม ชายฝั่งเพื่อการท่องเที่ยว
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม	O6, 7 + T1, 2, 3, 4, 5	S7, 8 + W5, 6	10. ควรพัฒนาการคมนาคมให้สอดคล้องกับพื้นที่ 11. ปรับปรุงพื้นที่ร้าง 12. ปรับปรุงชายฝั่งและน้ำตก

แผนจัดการลุ่มน้ำ อ.เทพา

1. สร้างตลาดกลางเกษตร ที่เก็บผลผลิตทางการเกษตร เช่น “ห้องเย็น”
2. ปรับภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว “จากตลาดพระพุทธ – สะกอม”
3. ปรับปรุงแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการบริโภค
4. เส้นทางคมนาคม ถนนสี่เลน จากพระพุทธไปสะบาย้อย
5. สร้างโรงงานกำจัดขยะ “ประจำอำเภอ”
6. แก้ไขปัญหาหยาเสพติด
7. ให้มีสถานที่ในการออกกำลังกายครอบคลุมทุกตำบล

4.4.3 อำเภोजะนะ

จุดแข็ง (Strength=S)	จุดอ่อน (Weakness=W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีชายหาดและที่ท่องเที่ยวทางทะเล ตั้งแต่ ณาทับถึงสะกอม 2. มีคลองสะกอม ที่เชื่อมต่อระหว่างเทพา - จะนะ และคลองนาทับ เป็นคลองใหญ่ที่สุดใน จ.สงขลา เหมาะแก่การเลี้ยงปลาใน กระชังและทำประมง 3. มีทรัพยากรทางทะเลที่สมบูรณ์ และสามารถ ส่งออกได้ทั้งในพื้นที่ ตลาดนัดชุมชน และ ต่างประเทศ 4. นกเขาชวาเสียงดี /เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และ จำหน่ายนกเขาชวา 5. มีความเข้มแข็งของวัฒนธรรมอิสลาม พุทธ จีน (วัฒนธรรมสามศาสนา) 6. มีแหล่งเรียนรู้ศาสนาอิสลามมากที่สุดใน จ.สงขลา 7. ไม่มีความขัดแย้งในพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทรัพยากรธรรมชาติหลายแห่งเสื่อมโทรม ชายหาดไม่สะอาด 2. เยาวชนติดยาเสพติด 3. มีผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม 4. ไม่มีสนามกีฬาากลางของอำเภอ 5. พื้นที่ลุ่มน้ำท่วม ระบายไม่ทัน (ตัวอำเภอ) และ บางพื้นที่ขาดน้ำสำหรับการเกษตร
โอกาส (Opportunity=O)	อุปสรรค (Treat=T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. การปรับปรุงแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล 2. เพิ่มพื้นที่การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง 3. มีกลุ่มองค์กรชุมชนมาก/หลากหลาย 4. เป็นทางผ่านสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคน มาแวะพัก ซื้อสินค้าและท่องเที่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการขูดเจาะน้ำมัน และการพัฒนาชายฝั่งที่ ไม่ได้เกิดจากความต้องการของพื้นที่ 2. การรुकล้ำเขตการทำประมงของเรือประมง พาณิชย์กับเรือประมงพื้นบ้าน และ พรบ. ประมง 3. ราคาขายพาราตกต่ำ 4. การกัดเซาะชายหาดในฤดูมรสุม

SWOT Analysis อำเภอจะนะ

กลุ่ม OT - SW	จาก SWOT Analysis		ทิศทางการจัดการพื้นที่
	OT ภายนอก	SW ภายใน	
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	O2 + T1, 2, 4	S1, 2, 3, 4, 5 + W1, 2	1. ส่งเสริมกลุ่มอนุรักษ์คลอง สะกอมและคลองนาทับ กลุ่ม อนุรักษ์ถีนนาทับ 2. ปลูกป่าชายเลน และปล่อย พันธุ์สัตว์น้ำ 3. ปรับปรุงชายหาด/ภูมิทัศน์ บริเวณชายหาด 4. ทำซั้ง - อูหย้า (ที่พักปลา)
2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการ ท่องเที่ยว	O1,4 + T3	S2, 3, 4 + W3	5. พัฒนาอาชีพให้เกิดรายได้หลัก ที่ยั่งยืนในพื้นที่) 6. ควรส่งเสริมกิจกรรมแพชุมชน และการเลี้ยงปลาในกระชัง 7. พัฒนากลุ่มอาชีพเลี้ยงนกเขา ชวา
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการ บริหารจัดการที่ดี	O3 + T1, 2	S5, 6, 7 + W2, 3, 4, 5	8. ควรพัฒนาแหล่งน้ำ เนื่องจาก ปัญหาโรงแยกแก๊สน้ำเป็นสี แดงไม่สามารถดื่มได้ 9. ให้จำกัดพื้นที่โรงงาน อุตสาหกรรมและไม่เอาท่าเรือ น้ำลึก
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม	O4 + T2,4	S2, 3, 4 + W4, 5	10. ปรับปรุงพื้นที่ชายหาดให้เป็น แหล่งท่องเที่ยว 11. พัฒนาเส้นทางเลียบชายทะเล 12. ส่งเสริมการสร้างพื้นที่อนุรักษ์ ทางทะเล

แผนจัดการลุ่มน้ำ อ.จะนะ

1. พัฒนาสภาพแหล่งน้ำ น้ำดื่ม และน้ำใช้
2. แก้ปัญหาน้ำท่วม
3. ขยายคูคลอง หาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมแก้ปัญหา
4. ชะลอการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกฯ (ผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนโดยรวม) และศึกษาผลกระทบ
และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
5. ขยายโอกาส ตำแหน่งงาน (สร้างงาน) โดยไม่ให้กระทบกับวิถีชุมชน
6. อนุรักษ์ รักษา ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่ในพื้นที่ให้ยังคงอยู่ต่อไป
7. สร้างแหล่งอาหารฮาลาล

4.4.4 อำเภอนาทวี

จุดแข็ง (Strength=S)	จุดอ่อน (Weakness=W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ หลากหลายมีเขตป่าสงวนแห่งชาติ/เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่ากราด/เขตป่าไม้/เทือกเขาสันกาลาคีรี 2. พืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี 3. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง 4. มีแหล่งน้ำไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน/มีอ่างเก็บน้ำ 5. มีกองทุนพัฒนาทางการเงินที่หลากหลายองค์กรทางการเงินในชุมชนที่เข้มแข็ง กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเย็บปักถักร้อย กลุ่มสัจจะสวัสดิการ (สนับสนุนโดย สกว. และกองทุนภัยพิบัติชุมชน/ กองทุนหนี้นอกระบบ) 6. เป็นทางผ่านสู่เขาน้ำค้างและที่ท่องเที่ยวอื่นๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนมีน้อย 2. ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน 3. ชาวบ้าน/นายทุนบุกรุกป่าชุมชน 4. น้ำท่วม 5. กฎหมาย สปก. ที่ดินทำกิน ทำให้ประชาชนไม่สามารถพัฒนารายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือน 6. ไม่มีตลาดกลางสินค้าเกษตร ต่างคนต่างขาย
โอกาส (Opportunity=O)	อุปสรรค (Treat=T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นเมืองที่ติดกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน 2. เตรียมความพร้อมชุมชนด้านการค้าชายแดน 3. มีกลุ่มคนที่สามารถใช้ภาษามลายูได้ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเปิดด่านในอนาคต 4. มีผู้นำเข้มแข็ง คนในชุมชนมีความกลมเกลียว/มีความเข้มแข็ง (เป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่) 5. เยาวชนมีความสนใจด้านกีฬา/นักกีฬาทีมชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท้องถิ่นมีงบประมาณจำกัด 2. ชาวบ้านรายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่าย 3. ราคายางพาราและผลไม้ตกต่ำ 4. ป่าไม้มีการบุกรุกของนายทุน 5. แรงงานต่างด้าวมาก 6. ปัญหายาเสพติด

SWOT Analysis อำเภอนาทวี

กลุ่ม OT - SW	จาก SWOT Analysis		ทิศทางการจัดการพื้นที่
	OT ภายนอก	SW ภายใน	
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	O1 + T3, 4	S1, 4 + W3, 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรพัฒนาแหล่งน้ำ/สายน้ำ, แก้ไขปัญหาน้ำท่วม, แก้ไขปัญหาน้ำเสีย-ขาดระบบชลประทานที่เหมาะสม 2. พัฒนาคุณภาพยางพารา
2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการ ท่องเที่ยว	O1, 2, 3 + T3, 4, 5	S2, 3, 6 + W2, 3, 6	<ol style="list-style-type: none"> 3. ควรหาวิธีการเพิ่มงานและรายได้ให้กับคนในพื้นที่ เช่น การลดงานจากแรงงานต่างด้าว 4. ควรให้เกิดแหล่ง/ตลาดขายผลไม้ที่มีในพื้นที่ ควรมีตลาดกลางรองรับ 5. ควรให้ภาครัฐช่วยแก้ไขปัญหาระงับราคาขายและราคาผลไม้ที่ตกต่ำ 6. มีพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี 7. จัดทำศูนย์การค้าร่วมชายแดนไทย-มาเลเซีย เช่น สินค้าทางการเกษตร ควรเตรียมความพร้อมของประชาชนด้านการค้าชายแดน 8. ส่งเสริมการแปรรูป การผลิตสินค้าเกษตร
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการ บริหารจัดการที่ดี	O1, 2, 3, 4, 5 + T1, 2, 6	S3, 5 + W1, 3, 4, 5	<ol style="list-style-type: none"> 9. พัฒนาสภาองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งขึ้น มีผู้นำเข้มแข็ง 10. พัฒนาองค์ความรู้การประกอบอาชีพ 11. การเรียนรู้หลากหลายภาษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอาเซียน 12. พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม	O1	S6 + W4	<ol style="list-style-type: none"> 13. มีการทำแผนคูชลประทานใส่ไก่ พัฒนาระบบชลประทาน และระบบบำบัดน้ำเสีย 14. ควรพัฒนาถนนและเส้นทางคมนาคมให้เหมาะกับเป็นเมืองหน้าด่าน 15. พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น

แผนจัดการลุ่มน้ำ อ.นาทวี

1. ติดตั้งกล้องวงจรปิด เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง
2. แก้ไขปัญหาการคายางพารา และลองกอง
4. พัฒนาเชื่อมต่อถนน เส้นทาง ระหว่างอำเภอ
3. พัฒนาสภาพถนน และขยายให้ถึงตำบลประกอบ
5. พัฒนาถนนสี่เลน ในเขตชุมชน พร้อมแสงสว่าง
6. ขยายสัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
7. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก ให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะ เขาน้ำค้าง
8. สร้างตลาดรองรับ เพื่อเป็นแหล่งศูนย์กลางผลไม้ และผลผลิตทางการเกษตร
9. แก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในทุกปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การทำฝาย ขุดคู คลอง เป็นต้น

4.5 ข้อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบลตามความต้องการของพื้นที่แยกตามอำเภอ

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่ในระดับตำบล มีความสอดคล้องและแตกต่างกัน ซึ่งยุทธศาสตร์ในการพัฒนาในระดับอำเภอนี้ คณะวิจัยได้ประมวลยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- 2) ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว
- 3) ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี
- 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม โดยสามารถสรุปข้อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบลตามความต้องการของพื้นที่แยกตามรายอำเภอ คือ อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอเทพา อำเภอจะนะ และอำเภอนาทวี ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 41 ดังนี้

ตารางที่ 41 ข้อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบลตามความต้องการของพื้นที่แยกตามอำเภอ

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และ การท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โครงข่ายคมนาคม
สะบ้าย้อย	<p>1.ปรับปรุงถนนสะบ้าย้อย ควนหินกอง ให้มีสะพาน ท่อเหลี่ยมเพื่อเชื่อมต่อระบายน้ำ</p> <p>2.ขยาย และ พัฒนาบึงแม่เตย เป็นแก้มลิง และ พัฒนาเป็นสวนสาธารณะเนื้อที่ 40-50 ไร่</p> <p>3.ให้มีโรคตัดแยก และเตาเผาขยะรวมระดับอำเภอ</p> <p>4.เชื่อม บ้านปยุต เชื่อมบ้านใหม่พัฒนา (โครงการ ในพระราชดำริ)</p> <p>5.ถ้าธรรมชาติ</p> <p>6.คลองลำเปาป่าต้นน้ำ</p> <p>7. การบุกรุกป่า</p> <p>แนวทาง</p> <p>1. รักษาธรรมชาติไม่ให้ชาวบ้านบุกรุกเพิ่มเติม</p> <p>2. ปรับให้เป็นถนนดำเพื่อให้คนเข้าได้ง่าย</p> <p>3. ปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในทุกพื้นที่</p> <p>4. ใช้งบประมาณ อบต.</p> <p>5. เน้นการใช้ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว</p> <p>6. ทางการควรเข้ามาดูแลป่าไม้ให้มากกว่าเดิม</p>	<p>1.สนับสนุนให้มีความรู้ในการประกอบ อาชีพ สวนยาง เช่น การปลูกที่ถูกวิธี การรักษาโรคยาง และการใส่ปุ๋ย</p> <p>2.พัฒนาบึงแม่เตยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว อย่างเต็มรูปแบบ</p> <p>3.สินค้า OTOP กระเป๋า ดอกไม้ประดิษฐ์ ตัดเย็บผ้าบุติก</p> <p>4.พื้นที่ใกล้ด้านประกอบ</p> <p>5.เหตุความไม่สงบ</p> <p>แนวทาง</p> <p>1. จัดหาตลาดสินค้า OTOP</p> <p>2. จัดตั้งศูนย์ผลไม้ (ศูนย์กลางเกษตรกรตำบล) ของพื้นที่เอง</p> <p>3. ให้ทุกหมู่บ้านมีกลุ่มน้ำยางสด จัด ทะเบียนวิสาหกิจชุมชน</p> <p>4. จัดทำถนน 4 เลน จากสะบ้าย้อยไปถึง ด้านประกอบ</p> <p>5. ประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปทราบว่าเป็น พื้นที่ปลอดภัย</p>	<p>1. สนับสนุนหาตลาดให้กับสินค้า OTOP โดยการให้ความรู้เรื่องการขยายตลาด การทำบัญชีและบรรจุภัณฑ์ เช่น ส้มแขก</p> <p>2. สนามกีฬา/สนามแข่งขันนก</p> <p>3. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีวัน ประเพณีของไทยพุทธ คือ เดือนสิบ รด น้ำผู้สูงอายุ สำหรับประเพณีอิสลาม คือ วันรายอ วันเมาลิด และวันอาซูรอ</p> <p>4. ปัญหาสุขภาวะ สุขภาพอนามัยที่ต้อง ปรับปรุง</p> <p>5. มีผู้สูงอายุจำนวนมาก ใช้ขง 7 ล้านบาท ต่อปี</p> <p>6. มีพิชชุมชนไพรในพื้นที่</p> <p>7. แรงงานต่างด้าว</p>	<p>1. ประปาภูเขา ทำฝายทุ่งพอ</p> <p>2. ไฟฟ้าสาธารณะ ไฟฟ้าส่องสว่างไม่ เพียงพอ ไฟตก</p> <p>3. ไม่มีสัญญาณ internet</p> <p>1. ถนนแดงมาก โดยเฉพาะ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8</p> <p>2. ประปาขาดแคลน (ขาดน้ำดิบ)</p> <p>3. ไฟฟ้าไม่ทั่วถึง ไฟตก โดยเฉพาะ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8</p> <p>4. Internet โทรศัพท์ วิทยุ ระบบการ สื่อสารไม่ทั่วถึง</p> <p>แนวทาง</p> <p>- พัฒนาให้เป็นถนนดำ</p> <p>- เพิ่มกำลังผลิตของไฟฟ้า เพื่อลด ปัญหาไฟตก</p> <p>- เพิ่มโครงข่ายโทรคมนาคม</p> <p>- ควรพัฒนาเครือข่ายการสื่อให้ ครอบคลุมต่อความต้องการของ ประชาชน</p>

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และ การท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โครงข่ายคมนาคม
<p>สะบ้าย้อย</p>	<p>วิธีการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หนุนเสริมการท่องเที่ยวและจัดทำพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว 	<p>วิธีการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เสนอให้เกษตรกรอำเภอหรือจังหวัดเข้ามาในพื้นที่ 2. เสนอให้มีหน่วยงานเข้ามาดูแลพัฒนาสินค้าชุมชนโดยตรง OTOP 3. สอบต. และการท่องเที่ยว รวมถึงอำเภอ ต้องเข้ามาดูแล 	<p>แนวทาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมส่งเสริมทุกปี 2. ตรวจสอบสภาพประจำปี ดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน 3. ให้ความรู้ชาวบ้านในการป้องกันยุ่งลาย 4. ปรับปรุงสนามกีฬาให้มาตรฐาน 5. ดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุ <p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบต. และอบจ. รวมถึงอนามัยเข้ามาดูแลปัญหาดังกล่าว ส่วนใหญ่ควรเป็นบทบาทของอบต. ที่ควรเสนอให้เข้ามาดำเนินการมากขึ้น - ควรจัดระเบียบ เช่น รับลงทะเบียนคนต่างด้าว 	<p>วิธีการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้อบต. อบจ. สำหรับเรื่องไฟฟ้าและประปา - เสนอ กระทรวง ICT เรื่อง internet - ให้อบต. ของบประมาณ อบจ. หรือจังหวัดให้พัฒนาถนน

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงการขายนาคม
เทพา	<ol style="list-style-type: none"> น้ำท่วมและการกัดเซาะชายฝั่ง ขาดแคลนน้ำอุปโภค และ บริโภค ช่วงมรสุม : เกาะใน หมู่ที่ 3 จะถูกกัดเซาะมากองที่ หมู่ที่ 4 ทำให้พื้นที่ หมู่ที่ 3 จะหายบางส่วน นอกจากนั้นแล้วบ้านเรือนเสียหาย และ ต้นไม้จะหัก ช่วงน้ำท่วม : บ้านที่ติดกับคลองจะถูกน้ำซัดจนพัง ควรรอนุรักษ์ป่าชายเลน เช่น ในหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 และ หมู่ที่ 8 มีอาชีพประมง ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากบ่อกักที่กั้นทางน้ำ ทำให้ไหลไม่ทัน <p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> ขุดลอกคูคลอง สายใหม่ สร้างตัวหนอนหิน สร้างถังน้ำประปาประจำหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 7) 	<ol style="list-style-type: none"> อาหารทะเลราคาแพง มีกลุ่มอาชีพทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น มีเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ มีเทพาบีชรีสอร์ท และสำเภาทองรีสอร์ท มีแหล่งตกปลา มีบริการเช่าเรือไปตกปลา หมึก รวมไปถึง การดูนก และชมทะเล <p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> มีทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น ชายทะเล และชายหาดที่สวยงาม, ป่าชายเลน กะปิที่ขึ้นชื่อ พื้นที่สามารถปลูกผลไม้ได้ดี เช่น แตงโม กล้วย หวาน ปราศจากสารพิษ ทุเรียน และสละอินโด เป็นแหล่งผลิตยางพารา แหล่งตกปลา จากพื้นที่ใกล้เคียง ปะการังเทียม – เป็นแหล่งพักผ่อน งานฝีมือ รากไม้เฟอร์นิเจอร์ 	<ol style="list-style-type: none"> ยาเสพติด มีกองทุนจาก อบต. เพื่อสนับสนุน ค่าตอบแทนและค่าอาหารกลางวันของ ตาตึกา มีโครงการดูงาน (กำลังจะไปพังงา) มีการจัดกีฬาสัมพันธ์ระดับอำเภอ (อยู่ในช่วงดำเนินการ) ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ในชุมชน ส่งเสริมเยาวชน โรงเรียนตาตึกา/ศูนย์เรียนรู้อัล-กุรอานทุกชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> เส้นทางสายพระพุทธร ถึง ลำไพล ไม่สะดวก ถนนสูงเกินไป แก้ปัญหาจราจรได้ แต่ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบ เช่น ในช่วงน้ำท่วม ควรจะสร้างสะพานมากกว่า บางหมู่บ้านยังขาดสนามกีฬา/สถานที่ออกกำลังกาย และสนามเด็กเล่น พัฒนาทางริมเขื่อน(ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4) โดยปรับทัศนียภาพให้ชาวบ้านสามารถใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มอาชีพ เช่น การค้าขาย เป็นต้น ควรพัฒนาการคมนาคมให้สอดคล้องกับพื้นที่

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงการขายนาคม
เทพา	<ol style="list-style-type: none"> 4. ปรับภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยว/หาดสะกอม 5. รมรณรงค์การจัดการขยะ (จัดเก็บ, แยก, ทิ้ง) ทั่วชุมชน เช่น สถานที่สำคัญๆ และแหล่งท่องเที่ยว 6. ความปลอดภัย ดูแลนักท่องเที่ยว 7. อบรม อปพร. 8. ป้ายเตือน สถานที่เล่นน้ำ 9. กำหนดเขตปลอดภัยในการเล่นน้ำ 10. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดเขาล้อน เจดีย์เกาะขาม เขาเขียว 11. การบริหารจัดการน้ำ 12. น้ำระบายไม่ทัน เป็นพื้นที่รับน้ำ ให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษที่ใช้ในพื้นที่ใกล้แหล่งน้ำ 13. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชัง 14. ส่งเสริมการตลาดผลไม้ “การเกษตรล่องหน้า” 15. ปรับปรุงน้ำตกบ้านท่าไทร 16. ปรับปรุงพื้นที่ร้าง (หมู่ที่ และหมู่ที่ 13) 17. ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้เชิงนิเวศ 18. ขุดลอกคูคลองให้น้ำไหลได้สะดวก 	<ol style="list-style-type: none"> 7. เป็นสังคมสองวัฒนธรรม การแสดงดิเกฮูลู ชิละ การแข่งขันนกเขาชวา การคัดและเพาะพันธุ์นกเขา 	<p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แก้ปัญหาจากครอบครัว สู่หมู่บ้าน ตำบลจนไปถึงระดับประเทศ 2. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหมู่บ้าน กิจกรรมสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 3. จัดระเบียบปัญหาสังคม ด้านยาเสพติด 4. ส่งเสริมด้านกีฬาในชุมชนอย่างต่อเนื่อง 5. ส่งเสริมการปฏิบัติธรรม 6. อบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน 7. ปรับปรุงน้ำประปาให้มีความพอเพียง 	<p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างถนนสี่เลน พัฒนาการคมนาคม 2. ใช้พื้นที่มากให้เป็นการเกษตร แต่ต้องสอดคล้องกับคนในชุมชน 3. จัดตั้งตลาดตำบลลำไพล

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม
จะนะ	<ol style="list-style-type: none"> มีชายหาดที่มีลักษณะลาด 10 เมตร ซึ่งเป็นจุดเด่น ควรส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยกำหนดระยะถอยร่น และควรมีมาตรการออกแบบการใช้ประโยชน์หาดทรายที่เอื้ออำนวยต่อประชาชนมากกว่าเอกชน ปัญหาการวัดระยะขุดเจาะน้ำมัน มีการใช้วิธีการยิงปืนเพื่อวัดระยะ แต่ไม่ได้บอกวันเวลาให้ชาวบ้านรับรู้ ปัญหาประมงพาณิชย์ที่เอื้ออำนวยนายทุน 5 ไมล์ทะเล ขณะที่เรือประมงพื้นบ้าน ได้แก่ 3 ไมล์ทะเล จากการแบ่งเขตของกรมเจ้าท่า ปัญหา พรบ. ประมง ที่มีคณะกรรมการฝ่ายเกษตรร่วม โดยที่องค์ความรู้ไม่ตรงกัน การปรับปรุงแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล มีคลองสะกอม ที่เชื่อมต่อระหว่างเทพา-จะนะ เป็นคลองน้ำกร่อย ซึ่งเหมาะแก่การเลี้ยงปลาในกระชัง มีคุณภาพน้ำที่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงปลาในกระชังมากกว่า รวมถึงปู และกุ้ง ที่มีพ่อค้าและตลาดรองรับ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์ เสื้อกระจูด กรงนก ปลาส้ม กะปิ (OTOP) หอยเสียบ บูด สมันปลา การท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทรัพยากร ส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น/กลุ่มอาชีพต่างๆ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คลองนาทับ สนับสนุนการท่องเที่ยวทางทะเล จัดผังเมือง แบ่งโซนอุตสาหกรรมให้อยู่นอกชุมชน ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน มีฟักทองในพื้นที่เยอะ ต้องการกระบวนการแปรรูปฟักทองให้เป็นวัตถุดิบที่มีมูลค่าเพิ่ม นกกางหัวจุกขึ้นชื่อ คนบ้านนาทำการค้าขายยังประเทศมาเลเซีย นกเขาส่งออก 	<ol style="list-style-type: none"> พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และ สถานที่สำคัญ เช่น ศาลาเจ้าที่ แสดงถึงวัฒนธรรมจีน สุเหร่าที่สร้างจากไม้ตะเคียนทอง และวัดที่เก่าแก่ ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมคือ ภาษาใต้สำเนียงสม้อ (สำเนียงสะกอม) ที่ควรอนุรักษ์ ปัญหาหายาเสพติดของวัยรุ่น <p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> ต้องเริ่มต้นจากคนในพื้นที่ เน้นสนับสนุนวิทยุชุมชน จัดรายการ เพื่อเผยแพร่เอกลักษณ์สำเนียงสม้อ อบรมเยาวชน ผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหาหายาเสพติด สนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม จัดระเบียบตลาดนัดชุมชน สนับสนุนการสร้างอาชีพในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ปัญหาสภาพถนน ที่มีผลต่อการเดินทางและการท่องเที่ยว สัญญาณ INTERNET อ่อน สนามกีฬาไม่เพียงพอ ปัญหาอนาคตการสร้างท่าเรือน้ำลึก <p>แนวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> ควรมีหน่วยงานเข้ามาดูแล โดยเฉพาะ อบต. ให้มีทางระบายน้ำ-ป้องกันน้ำท่วมให้ทั่วถึง มี Wifi ทั่วตำบล ปรับปรุงแหล่งน้ำดื่ม และน้ำดิบ สนามแข่งนกเขาวนานาชาติมีการจัดทุกปี ส่งเสริมการแข่งขันนกเขาวนารายการใหญ่

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงการขายนาคม
จะนะ	<ol style="list-style-type: none"> 7. ควรส่งเสริมกิจกรรมแพชุมชน 8. สวนยางพารา ถือเป็นรายได้หลัก ในพื้นที่ และควรดูแลเรื่องราคาขาย 9. ทรัพยากรอื่นๆ เช่น นา ป่าสน ควน สวนผลไม้ เป็นต้น (โดยทั้ง 4 ข้อ ด้านทรัพยากร ควรพัฒนาให้เกิดรายได้หลักที่ยั่งยืนในพื้นที่) 10. ส่งเสริมกลุ่มอนุรักษ์คลองนาทับ กลุ่มอนุรักษ์ถิ่นนาทับ 11. ปลุกป่าชายเลน และปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ 12. ปรับปรุงชายหาด/ภูมิทัศน์บริเวณชายหาด 13. ทำซั้ง – อุทยา (ที่พักปลา) 14. ปัญหาชายหาดคือการกัดเซาะชายหาดในฤดูมรสุมเข้าฝั่งมาทุกปีประมาณ 2-3 เมตร 15. ต้องการให้ทีมวิจัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือ/ร่วมพูดคุยกับชาวบ้านในพื้นที่ 16. ปรับปรุงภูมิทัศน์ชายหาดให้สวยงาม 17. ควรพัฒนาแหล่งน้ำ เนื่องจากปัญหาโรงแยกแก๊สน้ำเป็นสีแดงไม่สามารถดื่มได้ 	<p>แนวท้าวทางแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหาแหล่งทุน ในการสนับสนุน ควรมีที่เลี้ยงในการดำเนินการให้แก่ อบต. เช่น นักวิชาการเข้ามาเสริมชาวบ้าน และหาตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชาวบ้าน 2. สนับสนุนสินค้า OTOP 3. ต้องการให้แนะนำสินค้าจากแหล่งอื่น เพื่อนำไปค้าขายในมาเลเซียหรือที่อื่นๆ ก็ได้ 4. การรวมกลุ่มของคนในพื้นที่ เช่น กลุ่มซื้อน้ำยาง 	<ol style="list-style-type: none"> 6. ให้มีแพทย์ และ ทันตแพทย์ใน รพ.สต. 7. สนับสนุนให้คนในชุมชนมีการศึกษาสูงขึ้น/ทั่วถึง (กศน.) 8. ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม (สอนศาสนาผู้สูงอายุตามมัสยิด 9. เพิ่มกลุ่มส่งเสริมอาชีพในชุมชน 10. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง 11. มลพิษทางกลิ่น เช่น ตรงงานอุตสาหกรรม 12. ปัญหาเสพติดชุมชน 13. ขาดบุคลากรทางการแพทย์เพื่อรักษาคนในพื้นที่ 14. มีโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม เป็นการรักษาวินัยดั้งเดิม 15. ความสัมพันธ์ ระหว่างท้องที่กับท้องถิ่นอยู่ในระดับดี 	<ol style="list-style-type: none"> 7. การประปา ขาดคุณภาพ ไม่ทั่วถึง 8. มีโรงไฟฟ้า แต่ไม่ทั่วถึงคนในพื้นที่ 9. โรงไฟฟ้า ไม่รับคนในพื้นที่เข้าไปทำงาน 10. ควรสร้างสนามฟุตบอล ขนาดมาตรฐานในระดับตำบล 11. การสร้างถนนในระดับที่สูงเกินไป มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 12. สัญญาณโทรศัพท์มือถือ ไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โครงข่ายคมนาคม
จะนะ	<p>18. ฤดูฝน น้ำฝนตกน้ำจะท่วมเนื่องจากไม่มีร่องน้ำ ในฤดูแล้งไม่มีที่กักเก็บน้ำ แก้ปัญหาด้วยการขุดลอกร่องน้ำ</p> <p>19. ผลกระทบเรื่องภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม</p> <p>20. การพัฒนาตัดแปลงคูคลองของทางการโดยไม่สอบถามความคิดเห็นของคนในพื้นที่</p> <p>21. ขาดการดูแลรักษาคูคลองอย่างจริงจังที่ถูกต้องวิธี</p> <p>22. อาชีพชาวนาสูญหาย ด้วยสภาวะการณที่เปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เช่น โรงไฟฟ้า</p> <p>23. ผลผลิตน้ำยางลดลง เนื่องจากโรงไฟฟ้า โรงแยกก๊าซ</p> <p>24. การเวนคืนที่ดินสาธารณะประโยชน์ของชาวบ้าน</p> <p>25. ผลกระทบจากมลพิษที่ปล่อยออกมาจากโรงไฟฟ้า</p> <p>26. ขาดการจัดการเรื่องขยะพลาสติก ช่วงน้ำท่วมขยะจะปนเปื้อนในคูคลองส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของคนในพื้นที่</p> <p>แนวทางแก้ไข</p> <p>1. จัดทำ พรบ. คู่มือคลองทะเล ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยผ่านการทำประชาคมหมู่บ้าน</p> <p>2. นักเขาขวา/การผสมพันธุ์ ต้องมีการตั้งกลุ่ม คอยเรื่องอุปสรรคการส่งออก และวิธีการช่วยเหลือการส่งออก</p>			

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโครงข่ายคมนาคม
นาทวี	<ol style="list-style-type: none"> มีผลไม้และยางพาราเป็นจำนวนมาก ทั้งปลูกและเพาะพันธุ์ชาย มีต้นไม้/ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ (ป่าดงดิบ) มี “สิเหร่” เป็นทรัพยากรที่สำคัญในพื้นที่ มีเขตป่าสงวนแห่งชาติ/เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่ากราด/เขตป่าไม้/เทือกเขาสันกาลาศิรี มีคลองไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน เช่น คลองนาทวี ปัญหาพันธุ์ยาง/ ดินปลูกยาง, ขาดความรู้ในการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์จริง , พัฒนาแหล่งน้ำและควรมีการขุดลอก มีพื้นที่ติดกับเพื่อนบ้าน ประเทศมาเลเซีย / เมืองหน้าด่าน ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน กฎหมาย สปก. ที่ดินทำกิน ทำให้ประชาชนไม่สามารถพัฒนารายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือน 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นจุดแวะพักบนเส้นทางหลักสู่ชายแดน ประกอบและเขาน้ำค้าง ราคาของวัตถุดิบและค่าครองชีพแพงกว่าที่อื่น กระทบต่อผู้บริโภค ขาดอาชีพเสริม ขาดเอกสารสิทธิและสิทธิในที่ดินทำกิน มีรายได้ที่ดีจากยางพารา (มีเงินออม)/มีการเข้ามาของชาวต่างชาติจากประเทศใกล้เคียง เป็นเมืองหน้าด่าน / มีตลาดผลไม้ เกิดปัญหาหนี้สิน ราคายางและไม้ผลตกต่ำ 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นชุมชนไทยพุทธเป็นส่วนใหญ่ ให้สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในตำบล มีชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน (อป.พร./ชรบ.) กลุ่มองค์กรทางการเงินในชุมชนที่เข้มแข็ง- ออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน/กลุ่มสัจจะสวัสดิการ (สนับสนุนโดย สสว.)/ กองทุนภัยพิบัติชุมชน/กองทุนนันทนาระบบ กลุ่มเย็บปักถักร้อย ด้านสังคมและวัฒนธรรม: การเลี้ยงโชค (หอยสัตว์) มีปัญหาทางการศึกษา (มีคนเรียนน้อยลง) ปัญหายาเสพติด ด้านองค์กรชุมชน: พัฒนากลุ่มองค์กรทางการเงินในบางพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นเส้นทางสู่เขาน้ำค้าง ชายแดนมาเลย์และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นศูนย์กระจายสินค้าการเกษตร พัฒนาเส้นทางเขานาทวี เพื่อให้เดินทางสะดวก ปรับปรุงระบบระบายน้ำให้ดีขึ้น (ตอนน้ำท่วมมีปัญหา) มีการทำแผนชุมชนประสานใส่ไปพัฒนาระบบชลประทาน และระบบบำบัดน้ำเสีย <p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ควรสร้างสถานที่/การจัดอบรม/ความร่วมมือในการช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ในพื้นที่อำเภอนาทวี ควรพัฒนาถนนและเส้นทางคมนาคมให้เหมาะสมกับเป็นเมืองหน้าด่าน

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โครงข่ายคมนาคม
นาทวี	<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรพัฒนาแหล่งน้ำ/สายน้ำ, แก้ไขปัญหาน้ำท่วม, แก้ไขปัญหาน้ำเสีย-ขาดระบบชลประทานที่เหมาะสม 2. พัฒนาคุณภาพยางพารา 	<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรหาวิธีการเพิ่มงานและรายได้ให้กับคนในพื้นที่ เช่น การลดงานจากแรงงานต่างด้าว 2. ควรให้เกิดแหล่ง/ตลาดขายผลไม้ในพื้นที่ 3. มีไม้ผลที่ทำให้เกิดผลทางเศรษฐกิจได้ 4. มีกองทุนพัฒนาการเงินที่หลากหลายในพื้นที่ 5. ควรมีตลาดกลางเพื่อสินค้าทางการเกษตรเพื่อรองรับสินค้าที่มีอยู่ในพื้นที่ 6. ควรให้ภาครัฐช่วยแก้ไขปัญหาระยะราคาขายและราคาผลไม้ที่ตกต่ำ 7. ควรให้เกิดตลาดกลางเพื่อซื้อ-ขายสินค้า 8. มีพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ผล ที่มีคุณภาพดี 9. จัดทำศูนย์การค้าร่วมชายแดนไทย-มาเลเซีย เช่น สินค้าทางการเกษตร 10. ส่งเสริมการแปรรูป การผลิตสินค้าเกษตร 11. ควรเตรียมความพร้อมของประชาชนด้านการค้าชายแดน 	<ol style="list-style-type: none"> 9. ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและการช่วยเหลือที่ล่าช้าจากหน่วยงานภาครัฐในการร่วมมือเพื่อการพัฒนา 10. ยังมีการใช้ระบบเครือข่ายและขาดผู้นำที่มีศักยภาพในการดำเนินงานในชุมชน ทำให้งานบางอย่างดำเนินไปไม่ได้ เช่น กองทุนหมู่บ้านในบางพื้นที่ 11. ประชาชนไม่ให้ความสำคัญต่อสวัสดิการในชุมชน พัฒนากองทุนภัยพิบัติในหมู่บ้าน (โดยประชาชน เพื่อประชาชน) และสานต่อโครงการบัญชีครัวเรือน 12. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง 13. ชาวชนมีความสนใจด้านกีฬา 14. ควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนในชุมชน 15. การมีส่วนร่วมและความร่วมมือในชุมชน (ทั้งจากผู้นำและประชาชน) 16. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมีน้อย 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ควรให้เกิดตลาดกลางเพื่อซื้อ-ขายสินค้า 4. ควรให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยเฉพาะปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน ส่งผลให้ปลาในน้ำตาย 5. พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน การประปา ไฟฟ้า 6. รัฐควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น 7. พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น

ตารางที่ 41 (ต่อ)

พื้นที่ (อำเภอ)	ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และการ ท่องเที่ยว	ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ โครงข่ายคมนาคม
นาทวี			<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาสภาองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งขึ้น มีผู้นำเข้มแข็ง 2. ปรับปรุงคุณภาพชีวิต 3. พัฒนาการองค์ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ 4. การเรียนรู้หลากหลายภาษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอาเซียน 5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาเข้าถึงพื้นที่และเข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง 6. - พัฒนาด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น 	

4.6 แผนพัฒนาระดับอำเภอ

4.6.1 จากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในระดับตำบลจำนวนทั้งหมด 16 ตำบล รวมถึงการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในระดับอำเภอทั้ง 4 อำเภอ เมื่อประมวล จัดประเภท และสังเคราะห์ข้อมูลแล้ว ทำให้ทราบถึงความต้องการในการพัฒนา รวมถึงสามารถจัดเป็นข้อเสนอหรือแผนการพัฒนาของแต่ละอำเภอโดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาช่วงระยะสั้น และระยะยาว รายละเอียดดังตารางที่ 42

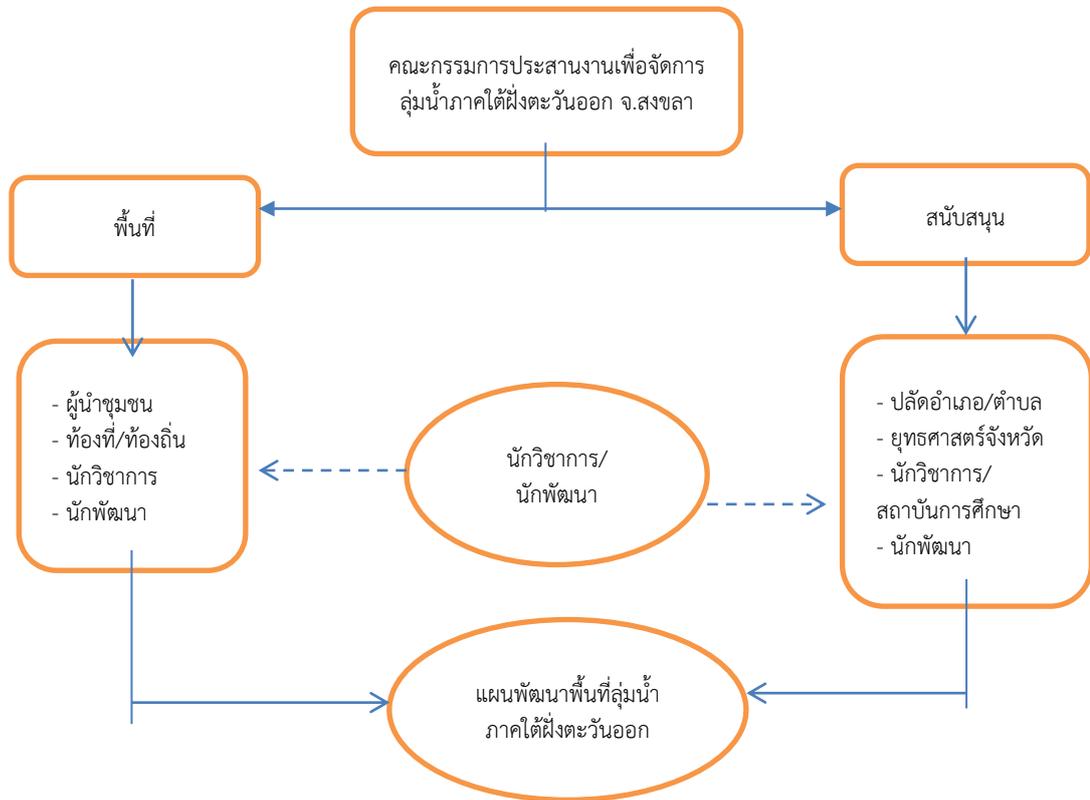
ตารางที่ 42 ภาพรวมของแผนพัฒนาระดับอำเภอระยะสั้นและระยะยาวของอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตความมั่นคงจังหวัดสงขลา

แผนพัฒนาอำเภอสะบ้าย้อย	แผนพัฒนาอำเภอเทพา	แผนพัฒนาอำเภอจะนะ	แผนพัฒนาอำเภอนาทวี
<p>ระยะสั้น</p> <p>1. พัฒนาสินค้าชุมชน OTOP</p> <p>ระยะยาว</p> <p>1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>2. ปรับปรุงสาธารณูปโภค</p> <p>3. ปรับปรุงถนน</p> <p>4. ปรับปรุงระบบการสื่อสาร โดยเฉพาะระบบ INTERNET</p>	<p>ระยะสั้น</p> <p>1. สร้างตลาดกลางเกษตรที่เก็บผลผลิตทางการเกษตร เช่น “ห้องเย็น”</p> <p>2. ปรับภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว “จากตลาดพระพุทธ – สะกอม”</p> <p>3. ปรับปรุงแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการบริโภค</p> <p>ระยะยาว</p> <p>1. เส้นทางคมนาคม ถนนสี่เลน จากพระพุทธไปสะบ้าย้อย</p> <p>2. สร้างโรงงานกำจัดขยะ “ประจำอำเภอ”</p> <p>3. แก้ไขปัญหาเสาพิศิต</p> <p>4. ให้มีสถานที่ในการออกกำลังกายครอบคลุมทุกตำบล</p>	<p>ระยะสั้น</p> <p>1. พัฒนาสภาพแหล่งน้ำน้ำดื่ม และน้ำใช้</p> <p>2. แก้ปัญหาน้ำท่วม</p> <p>3. ขยายคูคลอง หาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมแก้ปัญหา</p> <p>4. ซะลอกการก่อสร้างทำเรื่อน้ำลึกๆ (ผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนโดยรวม) และศึกษาผลกระทบและความต้องการของประชาชนในพื้นที่</p> <p>ระยะยาว</p> <p>1. ขยายโอกาส ตำแหน่งงาน (สร้างงาน) โดยไม่ให้เกิดทับกับวิถีชุมชน</p> <p>2. อนุรักษ์ รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่ในพื้นที่ให้ยังคงอยู่ต่อไป</p> <p>3. สร้างแหล่งอาหารฮาลาล</p>	<p>ระยะสั้น</p> <p>1. ติดตั้งกล้องวงจรปิด เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง</p> <p>2. แก้ไขปัญหาการคายางพาราและลองกอง</p> <p>ระยะยาว</p> <p>1. พัฒนาสภาพถนน และขยายให้ถึงตำบลประกอบ</p> <p>2. พัฒนาเชื่อมต่อถนนเส้นทาง ระหว่างอำเภอ</p> <p>3. พัฒนถนนสี่เลน ในเขตชุมชน พร้อมแสงสว่าง</p> <p>4. ขยายสัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>5. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก ให้มีคนเข้าถึงมากขึ้น โดยเฉพาะ เขาน้ำค้าง</p> <p>6. สร้างตลาดรองรับ เพื่อเป็นแหล่งศูนย์กลางผลไม้ และผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>7. แก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในทุกปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การทำฝาย ขุดคูคลอง เป็นต้น</p>

4.6.2 กลไกในการดำเนินการตามแผนพัฒนา

กลไกในการดำเนินการตามแผนพัฒนานั้น เพื่อให้เกิดกลไกในการดำเนินการตามแผนพัฒนา ให้บรรลุผล มีความจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความสามารถองค์กร มีการมอบหมาย และสนับสนุนให้องค์กรหลัก/องค์กรรองในการดำเนินการตามแผนให้เหมาะสมต่อไป อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้ได้เสนอภาพกลไกการจัดการเพื่อการดำเนินการตามแผนพัฒนา ดังภาพประกอบที่ 10

โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดการลุ่มน้ำระดับอำเภอ ในส่วนของพื้นที่ก็กำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น นักวิชาการ และนักพัฒนา ในขณะที่ด้านการสนับสนุน ก็กำหนดให้คณะบุคคลของภาคราชการช่วยหนุนเสริมการพัฒนา ซึ่งได้แก่ ปลัดอำเภอ/ตำบล ยุทธศาสตร์จังหวัด นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และให้นักวิชาการและนักพัฒนาทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานระหว่างผู้นำชุมชนในพื้นที่และข้าราชการ



ภาพประกอบที่ 10 กลไกการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา

4.7 ความพร้อมและความต้องการของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำ

4.7.1 ความพร้อมและความต้องการของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำ จากข้อมูลของเวทีระดับตำบล โดยการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ 16 ตำบล 4 อำเภอ จังหวัดสงขลา สามารถสรุปความพร้อมและความต้องการของชุมชน ใน 4 ด้าน ดังนี้

ความพร้อม/ความต้องการ ด้านต่าง ๆ	ความพร้อมและความต้องการของชุมชน	ปัญหาและผลกระทบ	แนวทางการจัดการระดับชุมชน
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นพื้นที่ ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว ทั้งหาดทรายจรดแนวชายฝั่งของอำเภอจะนะ และอำเภอเทพา เกาะขาม แม่น้ำเทพา คลองสะกอม และคลองนาทับ 2. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขา เป็นพื้นที่เพาะปลูกและทำการเกษตร สวนยางพารา สวนผลไม้ และพืชผลทางการเกษตรอื่นๆ 3. การจับสัตว์น้ำ และการเพาะเลี้ยงทางการประมงในทะเลอ่าวไทย แม่น้ำเทพา คลองสะกอม และคลองนาทับ 4. แหล่งน้ำผิวดินมีปริมาณเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค ในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. น้ำท่วมในที่ลุ่ม ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นน้ำท่วมป่า ไม่เกิน 3 วัน จะพบมากที่เทศบาลตำบลจะนะ ตำบลนาทิวนอก และตำบลสะบ้าย้อย 2. การกัดเซาะชายฝั่งตลอดแนวตั้งแต่อำเภอจะนะ ถึงอำเภอเทพา เนื่องจากการก่อสร้างเขื่อนกันคลื่น และมีแนวโน้มว่าปัญหาจะรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงมรสุมของทุกปี 3. ขาดแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในช่วงหน้าแล้ง และในบางตำบลยังขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เช่น ตำบลทุ่งพอ และตำบลคูหา ซึ่งมีสารเรลิกไนท์สำหรับตำบลสะกอม มีปัญหาเรื่องสารฟลูออไรด์ในน้ำสูงเกินมาตรฐานในน้ำผิวดินหรือบาดาล 4. พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนถูกทำลาย 5. สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาขยะทั้งในครัวเรือนและตลาดนัดชุมชน ขยายหาดสาธารณะ 6. ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงตกต่ำ และสัตว์น้ำลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักษาพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ของชุมชนให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 2. จัดทำข้อตกลงร่วมในการใช้ทรัพยากรทั้งป่าไม้ ที่ดิน ทะเล และแม่น้ำลำคลอง โดยผ่านเวทีประชาคมชุมชน 3. ให้มีนักวิชาการมาร่วมกับชุมชนในการช่วยเหลือ ปกป้อง อนุรักษ์ ส่งเสริมแนวทางการจัดการพื้นที่ให้กับชุมชน 4. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ การบริการและการดูแลความสงบเรียบร้อย 5. สร้างเครือข่ายชุมชนในการร่วมมือทำกิจกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก จ.สงขลา (4 อำเภอ) เพื่อประสานงาน แจ้งข่าวสารการเตือนภัย และกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่

ความพร้อม/ความต้องการ ด้านต่าง ๆ	ความพร้อมและความต้องการของชุมชน	ปัญหาและผลกระทบ	แนวทางการจัดการระดับชุมชน
<p>2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แหล่งวัตถุดิบด้านการเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กระจูด สีหรง และสัตว์น้ำทะเล และแปรรูปสัตว์น้ำ 2. มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ชายหาด และแม่น้ำ ลำคลอง ที่ตำบลสะกอม เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญ 3. มีตลาดชุมชน ขายสินค้า อาหารพื้นบ้าน และผลิตภัณฑ์ชุมชนในทุกตำบล 4. มีตลาดการค้าชายแดนและด่านศุลกากร เพื่อนำเข้า-ส่งสินค้า 5. เป็นแหล่งเพาะพันธ์และขยายพันธ์นกเขาชวา เพื่อส่งออกต่างประเทศ และมีสนามแข่งขันนกระดับอาเซียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ (ส่วนใหญ่เป็นชายทะเล) ไม่ค่อยสะอาด และไม่ปลอดภัย 2. ไม่มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน หรือสถานที่สำคัญในชุมชน 3. กำหนดเขตอุตสาหกรรมให้อยู่นอกชุมชน และไม่เอาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ เช่น ท่าเรือน้ำลึก และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง 4. ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน หรือที่ดินของชุมชนในเขตอุทยาน ไม่สามารถขยายพื้นที่ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สินค้า OTOP โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 2. จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าและรับซื้อสินค้าระดับตำบล พร้อมมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแนะนำ/ให้ความรู้เรื่อง การจัดการ และสนับสนุนงบประมาณ 3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ การดูแลความสะอาดและพัฒนาพื้นที่ให้น่าเที่ยว 4. สนับสนุนการค้าชายแดน โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเตรียมความพร้อมของชาวบ้านในการรองรับการเปิด AEC 5. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดผังเมือง โดยกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมอยู่นอกพื้นที่ชุมชน 6. สนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวบ้านในการจัดการชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพ และกลุ่มปกป้องทรัพยากร

ความพร้อม/ความต้องการ ด้านต่าง ๆ	ความพร้อมและความต้องการของชุมชน	ปัญหาและผลกระทบ	แนวทางการจัดการระดับชุมชน
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดการระเบียบ/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> มีการใช้ชีวิตและวัฒนธรรมร่วมระหว่างไทย พุทธ-มุสลิม มีปัญหาความขัดแย้งที่น้อยมาก มีประเพณี และวัฒนธรรมประจำถิ่นที่สืบทอดกันมายาวนาน และมีประวัติศาสตร์และภาษา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละชุมชน มีกลุ่มอาชีพ องค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน เป็นกิจกรรมของชุมชน เป็นแหล่งสถานศึกษาด้านศาสนาที่สำคัญของจังหวัดสงขลา 	<ol style="list-style-type: none"> การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ความเสี่ยงโทรมของสภาพแวดล้อม และ ขยะจากชุมชน ควรมีมาตรการในการจัดการขยะของชุมชน ที่อยู่อาศัยทับซ้อนเขตป่าสงวน ไม่สามารถทำกินได้ 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชน จัดเวทีประชาคม พุดคุยและหาทางออกร่วมกันในชุมชน พัฒนาองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง พัฒนาคุณภาพการศึกษาและสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชน
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม	<ol style="list-style-type: none"> ขยายโครงข่ายถนนสายหลักและสายรองให้ทั่วถึง พัฒนาเขตการค้าชายแดน สนามแข่งนก นกกรงหัวจุก และพัฒนาสนามกีฬากลางของชุมชน ปรับปรุงภูมิทัศน์ชายหาดให้น่าเที่ยว พัฒนาระบบชลประทาน เพื่อลดปัญหาน้ำท่วม และแก้ปัญหาภัยแล้ง ให้มีตลาดกลางผลไม้ หรือพืชพันธุ์การเกษตรในระดับอำเภอ 	<ol style="list-style-type: none"> หามาตรการการลดผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่ง การถมที่ลุ่มเพื่อก่อสร้าง ทำให้พื้นที่รับน้ำไม่เพียงพอ เกิดปัญหาน้ำท่วม แยกพื้นที่เขตอุตสาหกรรม และการขนส่งอุตสาหกรรมออกจากชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาและขยายเส้นทางหลักจากเทพา-สะบ้าย้อย และเส้นทางชายแดน จะนะ-นาทวี-ด่านประกอบ ติดตั้งไฟฟ้าส่องแสงสว่างให้ทั่วถึงเพื่อป้องกันเหตุร้ายในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว ไม่ต้องการทำเรื่อน้ำลึก เพราะเป็นการทำลายพื้นที่แหล่งอาหารของชุมชน สร้างสนามกีฬาให้ครอบคลุมทุกตำบล เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดปัญหาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง การสร้างคูคลองชลประทาน หรือพัฒนาระบบระบายน้ำ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดพื้นที่ด้วย (ถนนสูงไม่มีสะพานทำให้น้ำท่วมชุมชน)

4.7.2 ความสอดคล้องของแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนชุมชนจากการจัดเวทีในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา สามารถสรุปความสอดคล้องของแผนในระดับต่าง ๆ ได้ดังนี้

แผนพัฒนาภาคใต้	แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา	แผนชุมชน
1. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการตลาด อุตสาหกรรมยางพารา	1. พัฒนาภาคการเกษตร การค้า การลงทุน และการบริการ ส่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	1. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สินค้า OTOP โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 2. จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าและรับซื้อสินค้าระดับตำบล พร้อมมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาแนะนำ/ให้ความรู้เรื่องการจัดการ และสนับสนุนงบประมาณ 3. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดผังเมือง โดยกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมอยู่นอกพื้นที่ชุมชน 4. สนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวบ้านในการจัดการชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพ และกลุ่มปกป้องทรัพยากร
2. ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล อย่างครบวงจร และ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 3. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว และการลงทุน 4. ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน	2. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอื่น	5. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่การดูแลความสะอาดและพัฒนาพื้นที่ให้น่าเที่ยว 6. สนับสนุนการค้าชายแดน โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเตรียมความพร้อมของชาวบ้านในการรองรับการเปิด AEC
	3. พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี วัฒนธรรมหลากหลาย	7. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชน 8. จัดเวทีประชาคม พุดคุยและหาทางออกร่วมกันในชุมชน 9. พัฒนาองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน 10. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง 11. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชน 12. รักษาพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ของชุมชนให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาภาคใต้	แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา	แผนชุมชน
	<p>4. รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตและพัฒนาอย่างยั่งยืน</p>	<p>13. จัดทำข้อตกลงร่วมในการใช้ทรัพยากรทั้งป่าไม้ ที่ดิน ทะเล และแม่น้ำลำคลอง โดยผ่านเวทีประชาคมชุมชน</p> <p>14. ให้มีนักวิชาการมาร่วมกับชุมชนในการช่วยเหลือ ปกป้อง อนุรักษ์ ส่งเสริมแนวทางการจัดการพื้นที่ให้กับชุมชน</p> <p>15. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ การบริการและการดูแลความสงบเรียบร้อย</p> <p>16. สร้างเครือข่ายชุมชนในการร่วมมือทำกิจกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ ฝั่งตะวันออก จ.สงขลา (4 อำเภอ) เพื่อประสานงาน แจ้งข่าวสาร การเตือนภัย และกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่</p>
<p>5. พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม ขนส่ง และการบริหารจัดการให้เป็นศูนย์กลาง โลจิสติกส์</p>	<p>5. พัฒนาการศึกษาเพื่อเป็นแหล่งฐานความรู้ทางสังคมและเศรษฐกิจ</p>	<p>17. พัฒนาและขยายเส้นทางหลักจากเทพา-สะบ้าย้อย และเส้นทางชายแดน จะนะ-นาทวี-ด่านประกอบ</p> <p>18. ติดตั้งไฟฟ้าส่องแสงสว่างให้ทั่วถึงเพื่อป้องกันเหตุร้ายในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>19. ไม่ต้องการทำเรื่อน้ำลึก เพราะเป็นการทำลายพื้นที่แหล่งอาหารของชุมชน</p> <p>20. สร้างสนามกีฬาให้ครอบคลุมทุกตำบล เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดปัญหาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง</p> <p>21. การสร้างคูคลองชลประทาน หรือพัฒนาระบบระบายน้ำ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดพื้นที่ด้วย (ถนนสูง ไม่มีสะพานทำให้น้ำท่วมชุมชน)</p>

4.8 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

ผลการวิจัยซึ่งมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่และทรัพยากรให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั้ง 16 ตำบล ใน 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาซึ่งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกนั้น ทางคณะวิจัยได้ประมวลบริบทของพื้นที่ลุ่มน้ำในด้านต่าง ๆ ในข้อ 4.1 และเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด จึงกำหนดพื้นที่ให้กระจายในตำบลต่างๆ ของอำเภอจะนะ นาทวี เทพา และสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพชุมชน (SWOT) ใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) จุดเด่นหรือศักยภาพที่มีอยู่ของชุมชน 2) สิ่งที่ต้องพัฒนาและปรับปรุง 3) ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ และ 4) ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา ซึ่งในแต่ละประเด็นเป็นเรื่องที่น่าสนใจทั้งสิ้น โดยแสดงในรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ในข้อ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพจากพื้นที่

ในแต่ละขั้นตอนของการได้มาซึ่งข้อมูลต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เป็นตัวหลัก คณะวิจัยได้ประสานงานโครงการผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อสร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมระดับต้น จากนั้นจึงมีการประชุมร่วมระดับตำบล ซึ่งมีผู้เข้าร่วมที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. ครู คณะกรรมการชุมชน องค์กรชุมชน ผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ของตำบลร่วมประชุมเพื่อค้นหาศักยภาพและความต้องการการพัฒนาในระดับตำบลนั้นๆ จากนั้นหลังจากได้ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ด้านต่าง ๆ แล้ว เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการต่อในแต่ละพื้นที่ จึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับตำบลขึ้น (ดังมีรายชื่อคณะทำงานระดับตำบลในข้อ 4.2)

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลในตำบลต่าง ๆ เรียบร้อยคณะวิจัยจึงเชิญคณะทำงานระดับตำบล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ เชื่อมโยงและนำเสนอประเด็นต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมระดับอำเภอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจทานข้อมูล (Recheck) ต่อการนำเสนอระดับพื้นที่ รวบรวมข้อมูลในระดับอำเภอ นำเสนอแผนการจัดการระดับอำเภอ และสร้างกลไกการดำเนินการต่อในเรื่องการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งทางคณะวิจัยได้ดำเนินการทั้ง 4 อำเภอ ในการรวบรวมข้อมูลและจัดทำแผนศักยภาพใน 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
3. ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบสังคม/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายโทรคมนาคม

จะเห็นได้ว่าตลอดการดำเนินโครงการ คณะวิจัยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับกระบวนการมีส่วนร่วมที่ได้รับจากพื้นที่ ตั้งแต่การค้นหาศักยภาพของพื้นที่ การกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนา การจัดทำยุทธศาสตร์พื้นที่ การทำแผนระดับตำบล ระดับอำเภอ และการร่วมกลไกความร่วมมือในการประสานงานและดำเนินการตามแผนของคณะทำงานระดับลุ่มน้ำ การมีส่วนร่วมเหล่านี้จึงเกิดจากการเห็นทิศทางในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน โดยอาศัยความสัมพันธ์เชิงนิเวศของผู้คนในพื้นที่ต่าง ๆ ในลุ่มน้ำเดียวกัน